

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

“Změna je trvalý stav”

4. ScioŠkola Praha - základní škola, s.r.o.

Boleslavova 250/1, Praha 4 - Nusle

Obsah

- 1 Identifikační údaje**
 - 1.1 Název ŠVP
 - 1.2 Údaje o škole
 - 1.3 Zřizovatel
 - 1.4 Platnost dokumentu
- 2 Charakteristika školy**
 - 2.1 Úplnost a velikost školy
 - 2.2 Umístění školy
 - 2.3 Charakteristika žáků
 - 2.4 Podmínky školy
- 3 Oblasti autoevaluace**
 - 3.1 Hodnocení žáků
 - 3.2 Autoevaluace školy
 - 3.3 Spolupráce s dalšími institucemi
 - 3.4 Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery
 - 3.5 Charakteristika pedagogického sboru
 - 3.6 Dlouhodobé projekty
 - 3.7 Mezinárodní spolupráce
- 4 Charakteristika ŠVP**
 - 4.1 Zaměření školy
 - 4.1.1 *Měníci se svět*
 - 4.1.2 *Každé dítě je jiné*
 - 4.1.3 *Vnitřní motivace*
 - 4.1.4 *Dobré vztahy*
 - 4.1.5 *Fair play*
 - 4.2 Výchovné a vzdělávací strategie
 - 4.2.1 *Východiska naší výchovné a vzdělávací strategie*
 - 4.2.2 *Metody výchovné a vzdělávací práce*
 - 4.2.3 *Způsoby výuky*
 - 4.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 4.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných
 - 4.5 Začlenění průřezových témat
- 5 Učební plán**
 - 5.1 Celkové dotace - přehled
- 6 Učební osnovy**
 - 6.1 Český jazyk (1. stupeň)
 - 6.2 Český jazyk (2. stupeň)
 - 6.3 Anglický jazyk
 - 6.4 Další cizí jazyk
 - 6.5 Matematika
 - 6.6 Space
 - 6.7 Tělesná výchova

1. Identifikační údaje

1.1. Název ŠVP

"ZMĚNA JE TRVALÝ STAV"

V rychle se proměňujícím světě se děti především potřebují umět vypořádat se změnou. A zvládat změnu, to mimo jiné znamená ovládat umění se učit. Vedeme naše žáky tak, aby jim neustálé učení nebylo na obtíž, ale bylo jim radostí a výzvou.

1.2. Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY:	4. ScioŠkola Praha - základní škola, s.r.o.
ADRESA ŠKOLY:	Boleslavova 250/1, Praha 4 - Nusle
ŘEDITELKA ŠKOLY:	Jana Chárová (jana.charova@scioskola.cz)
ZÁSTUPCE ŘEDITELKY ŠKOLY:	Jiří Hlinka (jiri.hlinka@scioskola.cz)
KONTAKT:	praha4@scioskola.cz, nusle.scioskola.cz
IČ:	07231881
RED-IZO:	691 012 423

1.3. Údaje o zřizovateli

NÁZEV ZŘIZOVATELE:	Scio s.r.o.
ADRESA SÍDLA:	Pobřežní 34, Praha 8 - Karlín
IČ:	107 79 442

1.4. Platnost dokumentu

Platnost od:	1. 9.2021
Schválila:	Jana Chárová / ředitelka školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Jsme středně velká škola a poskytujeme vzdělání od 1. do 9. ročníku. Snažíme se udržet komunitní charakter školy a proto je naše provozní kapacita cca 150 žáků (celková kapacita pak je 200 žáků).

2.2. Umístění školy

Naše škola sídlí v Praze 4 – Nuslích v centrální oblasti města s vysokou úrovní občanské vybavenosti.

Budova školy v areálu dalších škol (ZŠ a MŠ), který je umístěn v zeleni s nízkou úrovní dopravního provozu. Velkou výhodou je dobrá návaznost na MHD (tramvaj, metro). V areálu škol je k dispozici venkovní sportovní areál a tělocvična. V docházkové vzdálenosti od školy se pak nacházejí parky Grébovka a Folimanka. Ideálně tak vzniká prostor pro realizaci různých aktivit jak v blízkém, tak vzdálenějším okolí školy.

Sídlíme v budově školy z minulého tisíciletí, kterou sdílíme společně s ZŠ Boleslavova (speciální) a Polskou školou při Velvyslanectví Polské republiky. Díky tomu naše škola splňuje všechny hygienické předpisy. Mámě k dispozici dvě patra (2. NP pro první stupeň a 3. NP pro druhý stupeň) a školní výdejnu.

Budovu školy máme pronajaty od Městské části Praha 4 na 10 let.

2.3. Charakteristika žáků

Škola se zaměřuje na vzdělávání žáků ve věku 6-16 let. Přestože jsme škola soukromá, financovaná kromě příspěvku MŠMT zejména díky školnému a dobrovolným a sponzorským darům, snažíme se být školou maximálně přístupnou pro děti ze všech vrstev společnosti. I proto se snažíme na pražské poměry udržovat školné na nízké úrovni (ve školním roce 2018/2019 ve výši 8500,- měsíčně). Naši žáci a rodiče tak tvoří velmi pestrou směsici zájmů, talentů, národností, oborů či profesí. Někteří docházejí pěšky, jiní dojíždějí zdaleka. Všechny však spojuje zájem se aktivně a pravidelně zajímat o vzdělávání, společně vytvářet kulturu a jedinečnost školy, být její součástí a respektovat její pravidla a základní hodnoty. Toto je také základním kritériem pro přijetí do školního vzdělávání (kromě ověření nezbytných předpokladů školní zralosti).

2.4. Podmínky školy

Naše škola těží ze skutečnosti, že se nachází v budově, která byla jako škola již postavena. Sídlíme v části budovy se samostatným vchodem a máme k dispozici 15 vybavených učeben, hernu, ateliér, dílnu, kuchyň, knihovnu a laboratoř. Průvodcům je k dispozici sborovna a pracovní školního poradenského pracoviště. V areálu školy můžeme také využívat školní jídelnu - výdejnu, tělocvičnu a školní hřiště. V všech prostorách školy je k dispozici lokální bezdrátové připojení k internetu (wifi). Všichni pedagogičtí pracovníci mají k dispozici osobní notebook a zároveň disponujeme dostatečným množstvím notebooků určených pro práci dětí.

Vycházíme z přesvědčení, že svět je přirozeným místem trvalého vzdělávacího procesu, proto věříme, že škola se nesmí uzavírat sama do sebe. Snažíme se do života školy pravidelně zapojovat externisty, ať už do organizace školního života či přímo do vzdělávacího procesu. Také se snažíme do života školy co nejvíce zapojit i rodiče a

rodiny dětí. Proto podporujeme rodiče, aby pro školu či přímo ve škole organizovali semináře, přednášky, dílny a seznamovali tak děti se svým světem.

3. Oblasti autoevaluace

3.1. Hodnocení žáků

Hodnocení žáků je organickou součástí fungování školy. Těžiště hodnocení vnímáme ve smysluplné a včasné zpětné vazbě. Jejím cílem je umožnit žákům i rodičům, aby se odpovědně účastnili jak reflexe, tak i plánování dalšího studijního postupu pomocí stanovování konkrétních cílů pro bezprostředně následující období. Hodnocení v naší škole není zaměřeno na srovnávání žáků mezi sebou. Hodnocení nesmí být používáno jako trest, ale naopak jako nástroj posilující vnitřní motivaci žáka. Proto se snažíme žáky postupně učit adekvátnímu sebehodnocení i pracovat se zpětnou vazbou.

Chceme, aby žáci postupně přebírali odpovědnost za vlastní učení, uměly si vědomě a efektivně vybírat učební strategie a techniky a postupovaly v souladu se svými možnostmi, zájmy a silnými stránkami.

Vedeme žáky k tomu, aby postupně přejímaly zodpovědnost za reflektování své práce, aby dokázali stanovovat kritéria, jejichž prostřednictvím budou svou činnost nahlížet.

Proto se s rodiči a žáky scházíme v pravidelných cyklech (na základě individuální dohody mezi průvodci, žákem a rodičem) k tripartitním rozhovorům, které mapují výsledky předchozího období. Žák zde může průvodci a rodičům představit své plány na další období a hovořit o nich.

V naší škole se snažíme ke každému žákovi přistupovat individuálně a vést ho ke schopnosti vytvářet samostatně individualizovaný studijní plán. Každý žák má k tomuto cíli podporu mentora, jehož úkolem je provést ho celým procesem přijímání odpovědnosti za své vzdělávání.

Ve škole se snažíme aktivně pracovat s chybou. Chybu vnímáme jako důležitý prvek učení, který pomáhá žákům hledat a nacházet cesty k správným či žádoucím řešením problémů.

Kvantitativní klasifikace je nahrazena slovním hodnocením. Bližší pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou obsažena ve Školním řádu.

3.2. Autoevaluace školy

Cílem autoevaluačních aktivit je zhodnocení stavu v klíčových oblastech fungování školy a následné zefektivnění procesu vzdělávání a řízení školy jako instituce.

Naše škola průběžně sleduje zejména tyto oblasti:

1. Klima školy – zda se žáci, průvodci i další pracovníci školy ve škole cítí bezpečně; zda ve škole panují dobré vztahy. Zda klima školy přispívá k rozvoji vnitřní motivace žáků.
2. Obsah a průběh vzdělávání – zda zvolené strategie a formy vzdělávání jsou v souladu s ŠVP a očekáváními a možnostmi průvodců a potřebami žáků. Zda zvolené formy hodnocení jsou pro žáky a rodiče srozumitelné a naplňují své cíle. Zda mají žáci dostatečné možnosti pro individuální rozvoj. Zda škola reflektuje soudobý stav poznání a aktuální podobu kognitivních věd.
3. Výsledky vzdělávání – zda a v jaké míře škola naplňuje požadavky RVP ZV, očekávání rodičů i možnosti žáků.
4. Materiálně technické vybavení školy – zda žáci a průvodci mají k dispozici vše, co potřebují pro svou práci.
5. Další vzdělávání pracovníků a odborný růst – zda pracovníci školy (pedagogičtí i nepedagogičtí) mají dostatečné podmínky pro svůj odborný růst a zda tyto možnosti využívají.

Oblasti autoevaluace	Kritéria autoevaluace	Nástroje autoevaluace	Časové rozvržení
Klima školy	- vztahy - bezpečí - motivace	Diskuse, teambuildingové aktivity, komunitní kruh, pozorování, dotazníky, supervize	Průběžně dle harmonogramu
Obsah a průběh vzdělávání	- soulad ŠVP - soulad s očekáváním a možnostmi průvodců - efektivnost hodnocení - míra individualizace - soulad se světovou praxí	Pravidelná hodnocení (tripartita, výstupy sebehodnocení, vzájemného hodnocení), Mapy učebního pokroku ve vybraných oblastech, komunitní kruh, pozorování, evidence pozorovaných jevů, ankety, hospitace, kulaté stoly, dotazníky	Průběžně dle potřeby
Výsledky vzdělávání	- soulad s RVP ZV - soulad s očekáváním rodičů a žáků	Použití interních i externích evaluačních nástrojů (např. Mapy učebního pokroku, individuální rozhovory s dětmi a rodiči)	Průběžně dle harmonogramu
Materiálně technické vybavení školy	- vybavenost v souladu s potřebami	Diskuse, porady, dotazníky	Průběžně dle harmonogramu
Další vzdělávání pracovníků a odborný růst	- podmínky pro rozvoj - využívání možností	Diskuse, porady, hodnocení pracovníků	Průběžně dle harmonogramu

Časové rozvržení autoevaluačních činností:

září, říjen: hodnocení klimatu školy (atmosféra, bezpečí, funkčnost pravidel), materiálně technické vybavení školy

listopad, prosinec: sebehodnocení žáků a hodnocení práce učitelů vedením školy, výsledky vzdělávání (tripartity, a další např. MUP)

únor: obsah a průběh vzdělávání

březen: diskuse o DVPP

květen: sebehodnocení žáků a hodnocení práce učitelů vedením školy, výsledky vzdělávání

červen: klima školy, diskuse s žáky a jejich návrhy pro úpravy v systému fungování školy, materiálního vybavení

3.3. Spolupráce s dalšími institucemi

Naše škola je živým a rozvíjejícím se organismem – snažíme se zvát svět do školy a pouštět školu do světa. Do školy zveme zajímavé hosty, chodíme na návštěvy do neziskových organizací, firem, kulturních a vzdělávacích institucí. Za tímto účelem se škola snaží navazovat a rozvíjet vztahy s místními i mezinárodními institucemi. Cílem je postupně rozšiřovat nabídku vzdělávacích možností pro žáky i průvodce.

3.4. Formy spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Rodič je pro naši školu zcela nezbytný partner ve výchově a vzdělávání. Od našich rodičů očekáváme, že se budou aktivně účastnit života školy. Proto pro rodiče vytváříme maximálně vstřícné podmínky, které umožňují mj. účastnit se podle potřeby vyučování, mít kontinuální přehled o obsahu a plánech výuky na aktuální i následující období. Vítejme účast rodičů na akcích školy či přímo ve výuce. Zajímají nás profese našich rodičů a oceňujeme, když se je rodiče snaží přiblížit i ostatním žákům naší školy.

3.5. Charakteristika pedagogického sboru

Snažíme se dlouhodobě budovat stabilní tým odborníků na vzdělávání žáků, kterým říkáme průvodci.

Průvodci, protože pomáhají žákům se orientovat v neustále se měnícím světě. Protože provázejí žáky na cestě za poznáním. Pomáhají odhalovat silné stránky a jedinečnou vzdělávací cestu každého žáka.

Usnadňují žákům určit si co, kdy a jak se učit. Měli by být schopni systematicky vést každého jednotlivého žáka s cílem rozvíjet jeho schopnost převzít odpovědnost za své učení.

Sbor v našem pojetí není jen prostý součet jednotlivců, ale vnitřně provázaný živoucí organismus, kde každý jedinec přispívá k fungování celku. Organismus, který neustále reflektuje skutečnost, vyvíjí se a zdokonaluje.

Průvodci proto společně připravují výukový obsah a společně jím provázejí žáky a poskytují jim zpětnou vazbu.

Minimálním cílem práce týmu průvodců je naplnění cílů stanovených Rámcovým vzdělávacím programem (RVP) pro základní vzdělávání, jinými slovy naplnění všech požadavků daných českou legislativou. Průvodci se snaží působit v dalších oblastech, které vnímáme jako nepostradatelnou součást komplexního vzdělání a které jsou popsány níže a jsou v souladu s platnými českými normami.

Pro dosažení svých cílů využívají průvodci škálu pedagogicky opodstatněných metod, strategií a forem výuky. Průvodci se neomezují jen na jednu pedagogickou školu či doktrínu, ale snaží se vybrat ty metody, strategie a formy, které se jim v daný okamžik jeví jako nejefektivnější pro daný problém, látku a žáka.

Průvodci usilují o trvalé zdokonalování své práce a hledají ideální metody, strategie a formy výuky pro jednotlivé žáky i jejich skupiny. Za tím účelem aktivně vyhledávají a účastní se nejrůznějších projektů dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, v čemž jim vychází vstříc vedení školy i zřizovatel.

Pedagogický sbor dále podporují odborní konzultanti (interní nebo externí), jejichž znalosti a zkušenosti přispívají k plánování výuky a jejímu interdisciplinárnímu pojetí.

Všichni průvodci a další pracovníci působící na škole procházejí náročným přijímacím a zaškolovacím řízením.

Pro efektivní fungování týmu průvodců probíhají pravidelná setkání zaměřená na reflexi společné práce, sdílení zkušeností a podporu vztahů.

Velikost pedagogického sboru, jeho odborná kvalifikovanost a rozvoj odpovídají cílům, které jsou uvedeny v tomto dokumentu.

3.6. Dlouhodobé projekty (interdisciplinární přístup)

V naší škole realizujeme celou škálu aktivit nesoucích znaky projektů. Přesto nad rámec těchto aktivit realizujeme další projekty celoškolského charakteru, jejichž důležitým pojítkem je angažovanost.

Snažíme se o reagování na reálné dění kolem nás. Může jít o aktivity spojené s ekologií, dobročinností a jinou veřejně prospěšnou činností.

Každá taková aktivita probíhá v návaznosti na rozvoj klíčových kompetencí žáků a na konkrétní výstupy školního vzdělávacího programu. Podle zaměření každého jednotlivého projektu spolu komunikujeme o konkrétních kompetencích a výstupech, na něž daný projekt cílí. Snažíme se vždy o propojení široké škály vzdělávacích oblastí.

3.7. Mezinárodní spolupráce

Naše škola má zájem navázat vztahy a zapojit se do mezinárodních projektů se školami a institucemi, které poskytují podobné vzdělávání v zahraničí. Sem patří školy jako např. Lilleskole v Helsingoru (Dánsko), Solvik (Švédsko), Altschool (USA), Fiskars elementary school (Finsko), Summerhill School v Suffolku (Velká Británie), svobodné školy a mnoho dalších. Budeme usilovat o vybudování dostatečné sítě kontaktů pro další vzdělávání našich pracovníků, neustálý proud inspirace ze škol, které lze ve světovém měřítku považovat za příklady dobré praxe.

4. Charakteristika ŠVP

4.1. Zaměření školy

Naše škola se zaměřuje na komplexní vzdělávání žáků a snaží se je tak co nejlépe připravit pro naplněný a spokojený život v proměnlivých podmínkách dnešního světa. Připravujeme žáky na produktivní život v polovině 21. století. Vycházíme z předpokladu, že svět se neustále a čím dál rychleji mění a ve stále větší míře klade na žáky nové požadavky na jejich znalosti, dovednosti i postoje. Proto v našem školním vzdělávacím programu klademe velký důraz na rozvíjení těch dovedností a postojů, u kterých předpokládáme, že je budou naši žáci ve svém životě ve zvýšené míře potřebovat.

Dále v rámci práce s žáky akcentujeme individualizaci, práci s vnitřní motivací, rozvíjení dobrých vztahů a aktivní přijetí zásad fair play.

4.1.1. Měnicí se svět

Jak bude vypadat svět za čtvrt století, s jistotou říci nemůžeme, možných scénářů je mnoho. Je pravděpodobné, že společnost se bude proměňovat stále rychlejším tempem. Naši žáci tak budou dorůstat do zvětšující se nejistoty, do budoucnosti, která může přinést mnoho možností a radosti, ale i spoustu frustrací a obav.

Žáky bude čekat více možností a životních cest, budou nuceny neustále volit a nést důsledky. Narůstající míra svobody, tolerance, vzdělanosti, cestování a dostupnosti informací množství těchto voleb ještě zvyšuje. Mít mnoho možností s sebou kromě velké svobody nese i velkou míru

odpovědnosti a nutnost rozhodovat se: něco přijmout, jiné odvrhnout a nést za to odpovědnost (a to i za to, co jsme neučinili).

Naše žáky proto vedeme k tomu, aby se uměly rozhodovat a přijímat výsledek svých voleb. Nabízíme jim dostatek podnětů a aktivit pro poznání sebe sama a svých silných stránek; podněcujeme odvahu, zodpovědnost a optimistický pohled na svět.

Technologický vývoj proměňuje strukturu práce, jelikož stále více práce přebírají technologie a zaměstnanci se s novými vynálezy musí učit pracovat. V důsledku toho již dnes ubývá rutinní práce, zejména té manuální a přibývá práce nerutinní, a to jak manuální (pečovatelé), tak i kognitivní (dnes např. analytici, vývojáři, programátoři, pracovníci PR).

Usnadňuje se přístup k informacím, kterých je neobyčejně velké množství, a tak se musíme učit je třídit, analyzovat a vybírat.

Naše žáky proto systematicky učíme pracovat s novými technologiemi, kriticky posuzovat informace. Podporujeme u nich odolnost a flexibilitu tak, aby byly v budoucnu schopné se adaptovat na změny způsobené technologickým rozvojem.

Spolu s rozvojem technologií narůstá množství informací, které jsou dostupné téměř všem. Internet je prostředkem emancipace, osvobození a rovnosti pro velkou část lidstva. Vědění a znalosti již nejsou dostupné jen úzké elitě, ale jsou tu pro všechny, co mají zájem. To s sebou nese rizika zneužití, ale také to otevírá nové pole svobody, vědění a možností.

Naše žáky proto systematicky učíme efektivně a kriticky pracovat s informacemi, nalézat je, analyzovat, posuzovat a zasazovat do kontextu. Vedeme je k tomu, aby k nim dokázaly zaujmout vlastní postoj na základě dosavadních znalostí, kritického myšlení i vlastních hodnot a etiky. Stavíme na interdisciplinarity a průřezových tématech.

S velkou pravděpodobností zažijí naše žáci proměny struktury pracovních pozic během svého produktivního života několikrát. A budou na ně muset reagovat, učit se nové věci, hledat nová uplatnění. Pracovní trh bude zřejmě proměnlivý, nejistý a bude vyžadovat, aby se naši žáci uměli celý život učit novým znalostem a hlavně dovednostem, měly dobré sociální dovednosti, byly odolné a znaly dobře samy sebe a své silné stránky.

Naším žákům proto systematicky nabízíme aktivity, které budou podporovat přirozenou dětskou touhu se učit a navazovat a rozvíjet bezpečné sociální kontakty ať již v rámci školy či mimoškolních aktivit. Vedeme je tak, aby jim neustálé učení nebylo na obtíž, ale bylo pro ně radostí a výzvou.

V posledních 20 letech došlo ke globalizaci, zploštění a zmenšení světa. I nejexotičtější destinace jsou snadno dostupné, máme přátele po celém světě, studovat a pracovat můžeme kdekoli. Lidé ze zemí odlišných kultur přicházejí k nám a spousta z nás a našich dětí odchází pracovat do zahraničí. Tento vývoj může plodit obavy, nebo nás obohacovat. Můžeme na něj nadávat, nebo se z něj těšit, ale ani jedno jej nezastaví. Je naší realitou a pravděpodobně i budoucností.

Naše žáky proto systematicky učíme respektovat druhé, rozumět jim a obstat ve složitých mezilidských i mezikulturních situacích.

Jsou však věci, které se pravděpodobně nezmění, protože jsou nám lidem vlastní a do velké míry definují naše lidství jako takové. Vždy budeme chtít a potřebovat někoho milovat, mít přátele a sdílet s nimi radosti i strasti, zakládat rodiny, těšit se ze svých dětí a ukazovat jim svět.

Stejně vždy budeme toužit po příjemném domově, místě bezpečí a spočinutí. A to bez ohledu na to, zda celý život strávíme v jednom městě, či se každoročně budeme stěhovat. I v budoucnosti budeme

chtít dělat věci, které pro nás mají smysl a u kterých věříme, že jsou dobré. Věci, v něž budeme věřit a které budou dle našeho nejlepšího vědomí a svědomí přispívat k dobru světa i našich individuálních životů.

Vždy budeme chtít mít alespoň trochu život pod kontrolou a ve svých rukou, nepodléhat manipulaci a vnějším okolnostem. Vždy budeme toužit po autonomii. Vždy se budeme chtít bavit a smysluplně trávit svůj volný čas. Prostě vždy, bez ohledu na změny světa, budeme toužit po tom, abychom byli šťastní. A to samé si budeme přát pro své děti.

Pro naše žáky se proto snažíme budovat školu, která bude příjemným a bezpečným místem, kde budou moci dělat věci, které pro ně budou mít smysl a kde se naučí převzít kontrolu nad svým vzděláváním a životem, i přijmout spoluodpovědnost za svět, ve kterém žijí.

4.1.2. Každé dítě je jiné

Více pohybu, více prostoru na otázky, více tvoření, více času. Každé dítě potřebuje něco jiného. Každé dítě z naší školy si s průvodcem a rodiči sestavuje svůj individuální plán učení a aktivit, který se odvíjí od jeho schopností a potřeb. Usilujeme o to, aby všichni žáci dosáhli elementární úrovně v základních oblastech a měli možnost se mimořádně rozvinout v oblastech svého zájmu či silných stránek. Zároveň si mohou u nás v bezpečném prostředí vyzkoušet studijní přístupy, které jim nejsou přirozeně nejbližší, ale mohou je posunout dál a přispět k jejich komplexnímu rozvoji.

4.1.3. Vnitřní motivace

Nejlepší motivace je, když žáci mohou dělat věci, které jsou pro ně zvládnutelnou výzvou, dávají jim smysl a umožňují jim být součástí něčeho většího.

Proto často pracují na reálných výzvách (naplánovat výlet, vydat knihu, připravit výstavu...). Spoustu podstatných věcí se tak učí zdánlivě mimochodem. Chyby považujeme za přirozenou součást učení, žáky za ně netrestáme špatnými známkami. Průvodci pravidelně poskytují žákům i rodičům srozumitelnou zpětnou vazbu.

4.1.4. Dobré vztahy

Věříme, že k tomu, aby byl člověk šťastný, je mimo jiné potřeba, aby měl dobré vztahy s druhými lidmi. Průvodci rozvíjejí s žáky osobní vztah a podporují zdravé vztahy mezi sebou navzájem. Dbáme i na dobré vztahy mezi průvodci a zajímá nás, jak rodiče vnímají naši práci. Průvodci se pravidelně setkávají s žáky individuálně. Žáci často pracují ve skupinkách a učí se od sebe navzájem (i tím, že učí druhé). Snažíme se rozvíjet i vztahy mezi žáky navzájem. K tomu slouží projektový způsob práce, ve kterém spolupracují žáci stejného ročníku, i celoškolní projekty a programy jednotlivých školních kolejí, při kterých spolupracují žáci napříč ročníky. Důsledně uplatňujeme respektující a provázející přístup.

4.1.5. Fair play

Chceme, aby děti, které projdou naší školou, žily dobré a spokojené životy a aby byly aktivními tvůrci budoucího světa. Jsme přesvědčeni, že dobrý život má ten, kdo něčeho čestně dosáhl, váží si sám sebe, rozvinul své silné stránky, respektuje ostatní a ostatní respektují jeho, umí se radovat ze života a má odvalu prosazovat, co je správné. V takovém duchu žáky ve škole doprovázíme v jejich poznávání světa, druhých a sebe sama.

4.2. Výchovné a vzdělávací strategie

4.2.1. Východiska naší výchovné a vzdělávací strategie

Při hledání konkrétních forem, metod a strategií výuky jsme brali v úvahu východiska, která považujeme za klíčová pro možnost vytvářet efektivní vzdělávací podmínky.

- Děti jsou lačné. Mají přirozenou, vrozenou a evolucí rozvinutou chuť a potřebu učit se a rozvíjet.
- Děti jsou jedinečné. Každé má svou individualitu, zájmy a potřeby.
- Pro učení a rozvoj dětí jsou klíčové jejich vývojové úkoly a potřeby typické pro určité vývojové období.
- Hlavním aktérem učení je žák (nikoli průvodce).
- Učení a rozvoj nepotřebuje hodnocení, ale zpětnou vazbu.
- Učení a rozvoj nejsou možné bez náročných výzev, překonávání vlastních limitů a vycházení z komfortní zóny.
- Svět vzdělává. Děti se učí pořád, nejen ve škole.
- Učení probíhá dobře jen v bezpečném a srozumitelném prostředí. Pro učení a rozvoj je nutné prostředí s dostatečným přístupem k informacím, zdrojům a nástrojům dané kultury, plné podnětů a výzev, s dostatkem sociálních kontaktů s inspirativními zapálenými lidmi, kteří jdou příkladem.
- Pro učení je nutná přirozená a soudržná komunita stojící na demokratických a morálních základech.

Co například znamenají jednotlivé kompetence definované RVP v naší škole:

	žák	průvodce
Kompetence k řešení problémů	• nahlíží problémy a situace z různých úhlů pohledu • vhodně reaguje na změny • dokáže analyzovat a vyvozovat adekvátní závěry, plánovat • pracuje s logikou, empatií, strategií • má odvalu realizovat své plány • dokáže reflektovat výsledky svých postupů	• předkládá žákům problémy z nejrůznějších oblastí • zapojuje žáky do řešení různých situací a pomáhá jim s reflexí jejich počínání • vede žáky k tomu, aby problémy nahlíželi v co největší šíři
Kompetence komunikativní	• dovede se ptát • zvládne zjišťovat informace z různých zdrojů • efektivně komunikuje i v emočně náročných situacích • dokáže formulovat své myšlenky srozumitelně pro různé věkové a zájmové skupiny • poradí si se situací, kdy má hovořit	• vytváří situace vedoucí žáky k diskusi a komunikování o názorech, myšlenkách, zážitcích a problémech • poskytuje zpětnou vazbu na srozumitelnost žákova mluveného i psaného projevu • respektuje rozličnost

	před skupinou lidí ● ovládá pravidla bezpečné komunikace na internetu	osobnostních typů při zadávání úkolů spojených s vystoupením před lidmi
Kompetence sociální a personální	● dovede pracovat ve skupině a je si vědom specifik této situace ● orientuje se ve vztazích ve skupině/společnosti ● přemýšlí o své roli ve skupině/společnosti ● dokáže reflektovat své chování ve vztahu k ostatním lidem ● přemýšlí o sobě, o svých silných a slabých stránkách ● dovede dělat rozhodnutí na základě vědomostí o sobě a své osobnosti	● poskytuje žákům dostatek prostoru pro interakci mezi sebou ● garantuje proces sdílení a reflexe prožitků spojených s interakcí mezi žáky či vlastním prožíváním ● nabízí různé příležitosti k sebepoznávání žáků a k sebezkušeostním zážitkům ● vede žáky k přemýšlení o sobě
Kompetence k učení	● přijímá odpovědnost za své učení ● zná a efektivně volí různé strategie učení vzhledem k okolnostem ● reflektuje proces svého učení ● dokáže si stanovovat cíle a naplňovat je ● dokáže identifikovat a ověřovat informace, které týkají aktuálního tématu ● zvládá předávat své poznatky a prožitky ostatním pochopitelnou formou	● vede žáky k přijetí odpovědnosti za své učení ● vede žáky k reflektování zvolených učebních strategií ● podporuje žáky v přemýšlení o smyslu jejich učení ● zprostředkovává žákům nejnovější poznatky vědy týkající se lidského učení a provádí je v možnostech využití těchto poznatků
Kompetence občanská	● rozumí významu role každého občana v demokraticky řízené zemi ● orientuje se v základních hodnotách západní civilizace ● zná základní milníky vývoje naší země na cestě k demokracii ● respektuje názorové odlišnosti ve společnosti a umí na ně reagovat	● umožňuje žákům reagovat na aktuální dění v naší zemi ● přináší do školy témata občanského života ● reflektuje se žáky jejich zkušenosti týkající se života v našem státě
Kompetence pracovní	● je si vědom svých dovedností a dokáže je zohlednit při výběru pracovních úkolů ● tvoří si přehled o tom, v jakých oblastech trhu práce by se mohl uplatnit ● reflektuje své pracovní postupy a výsledky ● zkouší různé typy pracovních činností	● nabízí širokou škálu aktivit spojených s pracovní činností ● umožňuje žákům reflektovat jejich práci ● zprostředkovává žákům možnost konfrontace s reálným pracovním prostředím (návštěvy firem, zvaní hostů do školy)

scioškola	Školní vzdělávací program "Změna je trvalý stav"	Platný od: 2021_09_01
		Schválil: Jana Chárová

	• nebojí se zkoušet činnosti, které jsou pro něj nové	

4.2.2. Metody výchovné a vzdělávací práce

Jsme škola otevřená různým podnětům. Nedržíme se dogmaticky jedné určité pedagogické doktríny. Věříme, že není jen jedna konkrétní metoda či pedagogická škola, která by byla vhodná absolutně. Svou práci stavíme na individuálním přístupu k žákovi, a proto k různým dětem a různým cílům volíme různé metody, u kterých vždy vyhodnocujeme jejich vhodnost, potenciální efektivitu a proveditelnost. Z teorií a metod, které jsou pro nás inspirativní a které častěji bereme v potaz při plánování výuky, lze uvést např.:

- Konstruktivismus (Tonucci)
- Provázející výchova (Pelikán)
- Respektující výchova (Nováčková, Gordon, Goleman)
- Metody osobnostní a sociálních výchovy (Valenta)
- Kooperativní učení (Kasíková)
- Čtením, psaním ke kritickému myšlení
- Globální výchova (Pike, Selby)

4.2.3. Způsoby výuky

Zde uvádíme nejčastější způsoby vedení vzdělávací a výchovné práce.

Projektové vyučování

Jako projekt v naší škole označujeme aktivitu žáka vykazující následující znaky

- žák sám pojmenovává problém/oblast zájmu
- má definované cíle, jichž by mělo být dosaženo
- projekt jasně definuje přidanou hodnotu, které má být dosaženo realizací (změna, zlepšení, vyřešení problému apod.)
- žák je schopen obhájit plán svého projektu, vysvětlit jeho přidanou hodnotu a smysl
- žák vytváří plán realizace projektu s konkrétními návrhy postupů vedoucích k dosažení cílů
- na konci projektu žák reflektuje svou práci

Výzvy

Jedním z velkých cílů naší školy je předávání odpovědnosti za proces učení na žáky. Cestou k tomuto cíli mohou být i výzvy. Naši žáci dostávají k dispozici sady výzev pokrývajících různé vzdělávací oblasti. Žáci si vybírají z každé oblasti stanovené minimální množství výzev a sestavují si vlastní studijní plán na následující období. Docílujeme tak maximální míry individualizace, kdy si žák vybírá a případnou úpravou nastavuje obtížnost každé jednotlivé výzvy. V celém procesu práce s výzvou má žák podporu svého průvodce, který mu pomáhá se sestavením plánu práce. V následujících fázích je jeho úlohou poskytovat žákovi podporu spočívající v hledání cest a strategií, jak zvládnout jednotlivé výzvy.

Mentor/průvodce učí žáka, jak se učit. Nejvýrazněji rozvíjenými kompetencemi jsou v rámci výzev kompetence k učení a kompetence osobnostní a sociální.

Kooperativní vyučování

Během kooperativního vyučování skupinu rozdělujeme do malých skupin či zpočátku jen dvojic, v nichž žáci komunikují tváří v tvář. Úkoly, před které jsou stavěni, by měly vycházet z principu, že dosažení úkolu je vázáno na spolupráci s ostatními tak, jak to také ve spoustě zaměstnání skutečně funguje. Jestliže tedy žák bude na úkolu pracovat s ostatními, naučí se více či zvládne úkol rychleji či lépe. Důležité je, že díky plnění úkolů, při nichž se žák dozvídá nové vědomosti, se učí i dovednostem sociálním. Zpočátku se jim může učit jakoby mimochodem, mnohem efektivnější je však pracovat s nimi jako s vědomým cílem, který se pak na konci hodiny reflektuje. Tento přístup rozvíjí všechny klíčové kompetence definované v RVP ZV a navíc umožňuje aktivně rozvíjet průřezová témata.

Problémové vyučování

Tam, kde je to možné, nepředkládáme žákům hotové informace, ale na základě toho, co vědí, formulujeme problém, který pak mají žáci řešit. Žáci při této metodě pracují buď individuálně, ve dvojici nebo skupině. Problémovou metodou žáci rozvíjejí své kompetence k řešení problémů.

Vrstevníkové vyučování - návaznost učiva na životní zkušenosti žáků

Aktivně využíváme představ, které žáci o probíraném jevu získali ve svém předchozím životě, tedy dříve, než je systematicky probírali ve škole. Samotné kompetence si zde buduje sám žák, průvodce mu svou činností vytváří bezpečné „lešení“. Úlohou průvodce při tomto postupu je mimo jiné navozovat takové situace, ve kterých si žák uvědomuje nejen to, co již ví, ale také to, co ještě neví, a je motivován k tomu, aby si vědomosti, dovednosti, znalosti doplnil, případně upravil. Tímto podporujeme vnitřní motivaci žáků a kompetenci k učení a řešení problémů.

Vrstevníkové vyučování – učení vyučováním

Výsledky pedagogického výzkumu i praxe ukazují, že nejvíce se člověk naučí to, co sám učí. Schopnosti, dovednosti a znalosti totiž musí být při učení propojeny souvislostmi s velkými přesahy do jiných oblastí. Při použití této metody se učitel se žákem (žáky) dohodne na tématu/aktivitě, které bude (budou) realizovat pro své spolužáky. Učitel přitom plní funkci poradenskou. Touto metodou žáci rozvíjejí zejména své kompetence k učení, kompetence komunikační a kompetence pracovní. Vedeme žáky k tomu, aby přebíraly zodpovědnost za učení mladších spolužáků a pomáhaly jim s učením.

Školní koleje a metoda komunitních kruhů

Základní sociální jednotkou naší školy je koleje, která sdružuje cca dvacet žáků napříč věkovým spektrem. Koleje se v pravidelných intervalech setkává k svému programu, jehož těžiště je především

v rozvíjení sebepoznání a posilování schopnosti aktivní a solidární kooperace. Dále se v koleji odehrává sdílení zkušeností se životem ve škole a příprava na školní shromáždění, které je hlavním orgánem školy upravujícím pravidla společného života. Kolej je patronována jedním průvodcem a představuje kontinuální "domovskou" skupinu žáka. Ve škole se dále pohybují tzv. rotující průvodci, kteří působí vždy po určité období v jedné koleji v roli partnera patrona koleje a spolupracují na jejím fungování. Nad rámec běžné výuky je kolej také centrem mimoškolních aktivit, výletů a akcí s rodiči.

V rámci projektů i při programu jednotlivých kolejí dochází k setkáním žáků, kteří sedí často skutečně v kruhu a společně řeší aktuální problémy, reflektují průběh výuky a svou roli v něm, hledají odpovědi na otázky spojené s výchovou nebo vzděláváním. Zde je vytvářen bezpečný prostor pro prezentování, formování i případnou korekci postojů žáků k nejrůznějším otázkám, skutečnostem, které se jich týkají. Komunitní kruhy rozvíjejí hlavně kompetence komunikační, občanské, sociální a kompetence k řešení problémů.

Vzdělávání v souvislostech

Dalším způsobem, který umožňuje žákům pohlížet na svět a lidskou společnost globálně, je vzdělávání v souvislostech. Ty nejsou vždy předkládány jako hotové a neměnné, žáci je objevují aktivně vlastní činností. Tento přístup je realizován v rámci integrovaných předmětů a aktivního vytváření mezipředmětových vztahů. Také tento postup rozvíjí všechny klíčové kompetence stanovené RVP ZV.

Výše uvedené vzdělávací strategie nejsou jedinými, které jsou ve škole používány. Jsou však těmi, které se používají častěji.

4.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Naše škola staví na důsledné individualizaci výuky, kdy k reflexi předchozího období a nastavování plánu na další období dochází v obdobně dlouhých cyklech. V rámci tohoto mechanismu je možné do určité míry reflektovat i specifické vzdělávací potřeby žáků se zdravotním či sociálním znevýhodněním.

Jestliže průvodce vysleduje u žáka projevy, které by mohly být způsobeny specifickou poruchou učení nebo jiným zdravotním či sociálním handicapem, informuje o svém zjištění zákonné zástupce žáka a společně s nimi a příslušným odborníkem (školní psycholog) hledá další cesty individualizace výuky.

Jestliže zákonní zástupci žáka požádají o vyšetření žáka pedagogicko-psychologickou poradnu (dále jen PPP), popřípadě speciálně pedagogické centrum (dále jen SPC) či středisko výchovné péče a toto akreditované pracoviště potvrdí, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (dále jen SVP), je žák dále vzděláván a hodnocen na základě doporučení odborného pracoviště a individuálního vzdělávacího plánu vytvořeného na podkladě diagnostických závěrů z vyšetření. S poskytnutými údaji zacházíme jako s důvěrnými.

Výuku se snažíme individualizovat natolik, aby se dítě bez stresu vzdělávalo podle svých možností a potřeb a návštěva odborného pracoviště nesloužila jako ochrana dítěte před systémem, ale naopak jako prostředek jeho zefektivnění.

Věkově heterogenní skupiny v některých situacích umožňují vytváření pracovních skupin dle potřeb jednotlivých žáků, jejich schopností a dovedností. Umožňujeme zařadit žáky se specifickými potřebami v daném oboru do takové skupiny, která nejvíce vyhovuje jeho schopnostem a tempu.

Jako podpora práce průvodců, žáků i rodičů je ve škole zřízeno Školní poradenské pracoviště. Díky němu jsou k dispozici služby výchovného poradce, metodika prevence i školního speciálního pedagoga a školního psychologa.

4.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Postup výuky u žáků mimořádně nadaných je obdobný jako u žáků se znevýhodněním. Vycházíme totiž z toho, že i mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, které je možné v maximální možné míře reflektovat a podle nich uzpůsobit výuku.

Vzhledem k tomu, že v naší škole je výuka důsledně individualizována, a to průběžně, je možné takové specifické potřeby zohlednit při plánování výuky.

V případě, že průvodce identifikuje u žáka projevy mimořádného nadání, informuje o tom zákonné zástupce a společně s nimi a případně dalšími odborníky (školní psycholog či jiná zařízení zabývající se praxí s mimořádně nadanou mládeží) hledají optimální cesty pro další edukaci.

4.5. Začlenění průřezových témat

Průřezové téma/Tematický okruh	1. - 3. ročník	4. - 5. ročník	6. - 7. ročník	6. - 9. ročník	8. - 9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
Rozvoj schopností poznávání	ČJ, M, Space	M, Space	M, Space	M, Space	M, Space
Sebepoznání a sebepojetí	Space	Space	Space	Space, ČJ	Space
Seberegulace a sebeorganizace	Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, TV
Psychohygiena	ČJ, Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, TV
Kreativita	ČJ, M, Space	M, Space	M, Space	M, Space, ČJ	M, Space
Poznávání lidí	Space	AJ, Space	Space	Space	Space
Mezilidské vztahy	M, Space, TV	M, Space, TV	AJ, M, Space, TV	M, Space, TV	M, Space, TV
Komunikace	AJ, M, Space	AJ, M, Space	AJ, M, Space	M, Space, ČJ	AJ, M, DJ, Sv, S, ČJ
Kooperace a kompetice	M, Space, TV	M, Space, TV	M, Space, TV	M, Space, TV	M, Space, TV
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Space	M, Space	M, Space	M, Space	M, Space, ČJ
Hodnoty, postoje, praktická etika	ČJ, M, Space	M, Space	M, Space	M, Space	M, Space, ČJ

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola	Space	AJ, Space	Space	Space	AJ, DJ, Space
Občan, občanská společnost a stát	Space	Space	Space	Space	Space
Formy participace občanů v politickém životě	Space	Space	Space	Space	Space
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Space	Space	Space	Space	Space
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Evropa a svět nás zajímá	ČJ, Space	AJ, Space	AJ, Space	Space	Space
Objevujeme Evropu a svět	Space	Space	AJ, Space	Space	Space
Jsme Evropané	Space	Space	Space	Space	Space
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Kulturní diference	Space	Space	Space	Space	Space, ČJ
Lidské vztahy	Space, TV	AJ, Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, ČJ, TV
Etnický původ	Space	Space	Space	Space	Space
Multikulturalita	Space	AJ, Space	Space	Space	Space
Princip sociálního smíru a solidarity	Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, TV	Space, TV
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy	Space	Space	Space	Space	Space
Základní podmínky života	Space	Space	Space	Space	Space
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Space	Space	Space	Space	AJ, DJ, Space
Vztah člověka k prostředí	Space	Space	Space	Space	Space
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	ČJ, Space	Space	Space, ČJ	Space, ČJ	Space, ČJ
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ, Space,	Space	Space, ČJ	Space, ČJ	Space, ČJ
stavba mediálních sdělení	Space	Space	Space, ČJ	Space, ČJ	Space, ČJ
vnímání autora mediálních sdělení	Space	Space	Space, ČJ	Space, ČJ	Space, ČJ
fungování a vliv médií ve společnosti	Space	Space	Space, ČJ	Space, ČJ	Space, ČJ
tvorba mediálního sdělení	Space	Space	Space, ČJ	Space, ČJ	Space, ČJ
práce v realizačním týmu	Space	Space	Space	Space	Space

Zkratky použité v tabulce začlenění průřezových témat:

Zkratka	Název předmětu
AJ	Anglický jazyk
ČJ	Český jazyk
DJ	Další cizí jazyk
M	Matematika
Space	Space
TV	Tělesná výchova

5. Učební plán

5.1. Celkové dotace - přehled

Ročníky	Předmět	Vzdělávací oblast RVP: počet hodin týdně	Týdenní hodinová dotace předmětu	Celková týdenní hodinová dotace ročníku	
1. - 3. ročník	Český jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3	22	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3		
	Space	Jazyk a jazyková komunikace (ČP): 5			11
		Matematika a její aplikace: 1			
		Člověk a jeho svět: 2			
		Umění a kultura: 2			
	Člověk a svět práce: 1				
Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2			
4. - 5. ročník	Český jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3	26	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3		
	Space	Jazyk a jazyková komunikace (ČP): 4			15
		Umění a kultura: 3			
		Člověk a jeho svět: 4			
		Člověk a svět práce: 1			
	Informační a komunikační technologie: 1				
	Matematika a její aplikace: 2				
Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2			
6. - 7. ročník	Český jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3		
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3		
	Space	Jazyk a jazyková komunikace (ČJ): 2	18		

		Matematika a její aplikace: 1		29	
		Člověk a společnost: 4			
		Člověk a příroda: 5			
		Informační a komunikační technologie: 1			
		Člověk a zdraví: 1			
		Umění a kultura: 3			
		Člověk a svět práce: 1			
	Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2		
8. - 9. ročník	Český jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3	32	
	Matematika	Matematika a její aplikace: 3	3		
	Anglický jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3		
	Další cizí jazyk	Jazyk a jazyková komunikace: 3	3		
	Space	Jazyk a jazyková komunikace (ČJ): 1			18
		Matematika a její aplikace: 2			
		Člověk a společnost: 3			
		Člověk a příroda: 6			
		Informační a komunikační technologie: 1			
		Umění a kultura: 3			
Člověk a zdraví: 1					
Člověk a svět práce: 1					
Tělesná výchova	Člověk a zdraví: 2	2			

Využití disponibilní časové dotace	1. stupeň	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura: 5	Český jazyk a literatura: 3
	Cizí jazyk: 6	
Matematika a její aplikace	2	3
Informační a komunikační technologie	1	3
Člověk a jeho svět	2	-
Člověk a společnost	-	3
Člověk a příroda	-	1
Umění a kultura	-	2
Člověk a zdraví	-	2
Člověk a svět práce	-	1
CELKEM	16	18

6. Učební osnovy

6.1. Český jazyk (1. stupeň)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

V předmětu Český jazyk se zaměřujeme na nácvik a zdokonalování techniky čtení jako prostředku k získávání informací a pro literární zážitek. S výukou čtení je přirozeně propojena i výuka a rozvoj dovednosti psaní. Při výuce psaní respektujeme rozdílnost žáků, což se odráží v možnosti vybrat si mezi běžným vázaným písmem a písmem Comenia Script. Žáci se učí rozlišovat mezi zvukovou a grafickou podobou písma a zaměřují se na čitelnost a formální správnost písemného projevu, aby mohli písemně odpovídat na jednoduché otázky, zaznamenávat své myšlenky a krátké příběhy.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Předmět Český jazyk v sobě svou povahou zahrnuje prvky jazykové, literární, slohové a komunikační výchovy. v závislosti na již dosažené úrovni čtenářských dovedností žáci rozvíjí své schopnosti hlouběji pracovat s texty – porozumět instrukcím, vyhledat dané informace, vyvozovat závěry a vyjadřovat svůj postoj k přečtenému. Žáci pracují s různými typy textů přiměřených jejich věku, ať už samostatně nebo v menších skupinách. Výuce psaní předchází zařazování grafomotorických cviků zaměřených na uvolnění ruky. Metody výuky čtení a psaní aktivně přizpůsobujeme individuálním potřebám žáků.

Předmět je realizován

- v 1. - 3. ročníku s dotací 3 hodin v rámci předmětu Český jazyk a s dotací 5 hodin v rámci předmětu Space
- ve 4. - 5. ročníku s časovou dotací 3 hodiny v rámci předmětu Český jazyk a 4 hodiny v rámci předmětu Space

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:	• má pozitivní vztah k rozvoji čtení jako prostředku dalšího vzdělávání.
Průvodce:	• nabízí žákům rozmanitou nabídku textů ke čtení a další práci s nimi; • užívá mluvnické a literární termíny v rámci výuky přiměřené věku žáků.

Kompetence k řešení problému

Žák:	• nalézá daná pravidla na základě samostatného bádání; • promýšlí způsob řešení; • nalézá chyby, považuje je za způsob vlastního poznání a zdůvodňuje správná řešení.

Průvodce:	• zadává žákům problémové úkoly, které vyžadují jeho aktivní zapojení a nalezení řešení, poskytuje mu oporu při jejich hledání, pokud ji žák vyžaduje; • nabízí žákům materiály k vyřešení problému, případně může žáky odkázat na potřebné zdroje.

Kompetence komunikativní

Žák:	• učí se správně vyjadřovat v mluveném i písemném projevu; • rozlišuje různé typy textů za účelem získávání informací nebo čtení pro literární zážitek; • zamýšlí se nad texty a vyjadřuje k nim svůj postoj.
Průvodce:	• nabízí žákům rozmanité vzorové komunikační situace z běžného života a podněcuje žáka, aby se nad nimi zamýšlel a aktivně komunikoval; • poskytuje žákům různé typy textů ke čtení a navrágí je k jejich následnému rozboru.

Kompetence sociální a personální

Žák:	• komunikuje ve dvojici nebo v malé skupině; • ocení dovednosti druhých a v případě potřeby požádá o pomoc; • se stává sebevědomým ve svém mluveném a psaném projevu a je schopen nabídnout svou pomoc druhým.
Průvodce:	• nabízí aktivity vyžadující spolupráci dvou či více žáků; • navrágí žáky k vzájemné pomoci a spolupráci při výuce čtení a psaní, podporuje vznik čtenářských skupin; • učí žáky vzájemnému hodnocení nabídkou hodnotících kritérií.

Kompetence občanské

Žák:	• respektuje názory druhých lidí; • vžívá se do situací ostatních skrze čtenářský zážitek; • porozumí pravidlům chování vyjádřeným písemným či obrazovým záznamem přiměřenému věku a uvědomuje si podstatu zavádění těchto pravidel; • oceňuje hodnotu slovesné tvorby jako součást národního uvědomění.
Průvodce:	• naslouchá názorům žáků a respektuje je, čímž vytváří model chování pro žáky;

	• pomáhá s žáky spoluvytvářet bezpečné prostředí, vede žáky k vzájemnému naslouchání; • nabízí žákům texty podněcující jejich vcítění se do situace za účelem rozvoje jejich sociálních dovedností a navádí je k zamýšlení se nad těmito situacemi; • zařazuje do výuky texty ze slovesného dědictví a zamýšlí se s žáky nad jejich hodnotou pro žáky jako občany.

Kompetence pracovní

Žák:	• upevňuje si pracovní návyky, dokončí zadaný úkol, udržuje si čisté pracovní prostředí; • vytváří si vlastní rozvrh činností; • dbá na hygienické návyky pro čtení a psaní.
Průvodce:	• navádí žáky k vytvoření si pracovních návyků, zamýšlí se s nimi nad výhodami, které tyto návyky přinášejí; • poskytne vedení při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní.

Český jazyk 1. - 3. ročník

Učivo	ŠVP výstupy
Technika čtení	Čte plynule, správně vyslovuje
Čtení plynulé	Čte plynule, správně vyslovuje
Čtení pozorné, věcné čtení	Rozumí tomu, co čte (texty přiměřené délky a náročnosti)
Čtení jako zdroj informací	Rozumí tomu, co čte (texty přiměřené délky a náročnosti)
Práce s textem	Zeptá se na to, co jí/mu není jasné
	Rozlišuje různé typy textů
Klíčová slova	Zeptá se na to, co jí/mu není jasné
	Jednoduše písemně odpoví na otázku
Porozumění textům	Zeptá se na to, co jí/mu není jasné
Formulace otázek	Zeptá se na to, co jí/mu není jasné
Literární druhy	Rozlišuje různé typy textů

Funkce textu	Rozlišuje různé typy textů
	Rozumí jednoduchým písemným pokynům a umí s nimi správně naložit
Zážitkové čtení	Pozná důležitá místa příběhu, hlavní postavy či hlavní informace
Interpretace	Rozumí jednoduchým písemným pokynům a umí s nimi správně naložit
Psaní se zaměřením na pravopis	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova
	Rozezná správně napsanou větu
Psaní poznámek ze slyšeného	Píše, co slyší
Technika psaní – čitelný a přehledný písemný projev	Čitelně zapíše jednoduchá slova a věty
Formální úprava textu	Čitelně zapíše jednoduchá slova a věty
Koherence, koheze textu	Čitelně zapíše jednoduchá slova a věty
Jádro výpovědi	Jednoduše písemně odpoví na otázku
Porozumění příběhu	Dokáže namalovat nebo říct, o čem příběh je
Správné držení psacích pomůcek	Dodržuje hygienické návyky souvisejícím s psaním
Nácvik správného držení těla	Dodržuje hygienické návyky souvisejícím s psaním
Hygiena zraku	Dodržuje hygienické návyky souvisejícím s psaním
Vyhledávání informací v textu	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
Vyvozování závěrů z informací uvedených v textu	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
Interpretace informací z textu na základě vlastních zkušeností	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
Hodnocení formální stránky textu	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
Posuzování textu na základě svých zkušeností, emocí	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
Antonyma, synonyma, homonyma	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
Slova nadřazená a podřazená	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých

	kritérií
Slova příbuzná	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
Význam slov	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
Slovní druhy	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
Vlastní jména	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
Věty oznamovací, tázací, žádací, zvolací	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Větná interpunkce	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Spojovací výrazy	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Věta jednoduchá a souvětí	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Spojování vět do souvětí	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Měkké souhlásky	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Tvrdé souhlásky	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Obojetné souhlásky	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
Ů/ů na začátku slova	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu

Čtení hlasité	Čte plynule, správně vyslovuje
RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Čte plynule, správně vyslovuje
	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
	Pozná důležitá místa příběhu, hlavní postavy či hlavní informace
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Rozumí tomu, co čte (texty přiměřené délky a náročnosti)
	Rozumí jednoduchým písemným pokynům a umí s nimi správně naložit
	Zeptá se na to, co jí/mu není jasné
	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
	Jednoduše písemně odpoví na otázku
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	Čte plynule, správně vyslovuje
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Dodržuje hygienické návyky souvisejícím s psaním
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Čitelně zapíše jednoduchá slova a věty
	Píše, co slyší
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	Čitelně zapíše jednoduchá slova a věty
	Píše, co slyší
	Jednoduše písemně odpoví na otázku
	Rozezná správně napsanou větu
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova
ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií

ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	Odvozuje kategorie třídění slov podle různých kritérií
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary	Formálně správně tvoří mluvený projev.
ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	V rámci výuky čtení si všímá pravopisných pravidel přiměřených věku a dovednostem a aplikuje je v psaném projevu
ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Čte plynule, správně vyslovuje
ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu	Využívá procesů porozumění při následné práci s textem
ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	Rozlišuje různé typy textů
ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Dokáže namalovat nebo říct, o čem příběh je

Český jazyk 4. - 5. ročník

učivo	výstupy ŠVP
Technika čtení	Rozezná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je

Kritické čtení	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Popíše pocity, které v něm čtení vyvolalo; podle zadání dokáže najít vhodný text, knihu
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Rozezná v knize skutečné od neskutečného
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je
	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
Slovní zásoba	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
	Používá vhodná slova
	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snaží zjistit
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
Funkce textu	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
Nepřímá pojmenování	Rozumí jednoduché metafoře
Zážitkové čtení	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Formuluje podstatné vlastními slovy
Práce s textem	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je

	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
	Dělá si výpisky
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
Tvorba příběhu	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
Žánr fantasy	Rozezná v knize skutečné od neskutečného
Klíčová slova	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
	Dělá si výpisky
	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
Principy vyhledávání informací	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
Interpunkce	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Poslech literárních textů	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
Pásmo vypravěče a pásmo postav	Pracuje s jednoduchou osnovou
	Rozezná přímou řeč
	Zapíše přímou řeč
Velká písmena	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Mezery	Má základní návyky psaní na počítači
Odsazení	Má základní návyky psaní na počítači
Grafické znaky	Má základní návyky psaní na počítači

Elektronická komunikace	Má základní návyky psaní na počítači
Jádro výpovědi	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Formuluje podstatné vlastními slovy
Slovotvorba	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
	Pracuje s ohebnými slovními druhy; rozumí stavbě slova
	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Tvorba otázky	Formuluje otázku
Tvůrčí psaní	Pracuje s jednoduchou osnovou
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku
Tvarosloví	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
	Pracuje s ohebnými slovními druhy; rozumí stavbě slova
	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Pravopis tvrdých, měkkých a obojetných souhlásek,	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Pravopis ě/je,	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Psaní se zaměřením na pravopis,	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Věta, souvětí, shoda podmětu s přísudkem	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
	Gramatické znalosti aplikuje při větěné skladbě (věta, souvětí, shoda)
Technika mluveného projevu	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
Spisovný jazyk	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary

Funkce projevu	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
Význam slov	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
Koherence a koheze textu	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
Persvaze v médiích	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Spisovná a správná výslovnost	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
Reprodukce	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Formuluje podstatné vlastními slovy

RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Rozumí jednoduché metafoře
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Rozezná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví
	Interpretuje přiměřeně náročný text, porozumí jeho hlavní myšlence
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
	Zapíše přímou řeč
	Dělá si výpisky
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly

	Všímá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Převypráví klíčové detaily příběhu
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Používá vhodná slova
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Samostatně řekne, o čem kniha je
Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Mluví srozumitelně se správnou intonací
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Formuluje otázku
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Má základní návyky psaní na počítači
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Pracuje s jednoduchou osnovou
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku
	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí

	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snaží zjistit
	Používá vhodná slova
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Pracuje s ohebnými slovními druhy; rozumí stavbě slova
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
	Gramatické znalosti aplikuje při větné skladbě (věta, souvětí, shoda)
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
	Gramatické znalosti aplikuje při větné skladbě (věta, souvětí, shoda)
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci

	Zapíše přímou řeč
	Rozezná přímou řeč
	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Popíše pocity, které v něm čtení vyvolalo; podle zadání dokáže najít vhodný text, knihu
	Rozumí jednoduché metafoře
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Zapíše přímou řeč
	Dělá si výpisky
	Samostatně řekne, o čem kniha je
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je
	Rozezná přímou řeč
	Rozezná v knize skutečné od neskutečného
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Rozumí jednoduché metafoře
	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Průřezová témata, přesahy, souvislosti:
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

- cvičení pozornosti a soustředění;
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

scioškola	Školní vzdělávací program “Změna je trvalý stav”	Platný od:	2021_09_01
		Schválil:	Jana Chárová

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- dovednosti zvládnání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
- hledání pomoci při potížích.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.

VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

- život dětí v jiných zemích;
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

6.2. Český jazyk (2. stupeň)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Předmět přímo navazuje na předmět Český jazyk (1. stupeň). Pokračuje cvičení pravopisu a tvorby textu. Předmět se rozšiřuje o systematický rozvoj komunikačních dovedností.

Časové vymezení:

Předmět je realizován

- v 6.–7. ročníku 3 hodiny v rámci předmětu Český jazyk a 2 hodiny v rámci předmětu Space
- v 8.–9. ročníku 3 hodiny v rámci předmětu Český jazyk a 1 hodiny v rámci předmětu Space

Výchovné a vzdělávací strategie:

Společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:	🕒 má pozitivní vztah k rozvoji čtení jako prostředku dalšího vzdělávání.
Průvodce:	🕒 nabízí žákům rozmanitou nabídku textů ke čtení a další práci s nimi; 🕒 užívá mluvnické a literární termíny v rámci výuky přiměřené věku žáků.

Kompetence k řešení problémů

Žák:	● nalézá daná pravidla na základě samostatného bádání; ● promýšlí způsob řešení; ● nalézá chyby, považuje je za způsob vlastního poznání a zdůvodňuje správná řešení.
Průvodce:	● zadává žákům problémové úkoly, které vyžadují jeho aktivní zapojení a nalezení řešení, poskytuje mu oporu při jejich hledání, pokud ji žák vyžaduje; ● nabízí žákům materiály k vyřešení problému, případně může žáky odkázat na potřebné zdroje.

Kompetence komunikativní

Žák:	● učí se správně vyjadřovat v mluveném i písemném projevu; ● rozlišuje různé typy textů za účelem získávání informací nebo čtení pro literární zážitek; ● zamýšlí se nad texty a vyjadřuje k nim svůj postoj.
Průvodce:	● nabízí žákům rozmanité vzorové komunikační situace z běžného života a podněcuje žáka, aby se nad nimi zamýšlel a aktivně komunikoval; ● poskytuje žákům různé typy textů ke čtení a navrhuje jim k jejich následnému rozboru

Kompetence sociální a personální

Žák:	● komunikuje ve dvojici nebo v malé skupině; ● ocení dovednosti druhých a v případě potřeby požádá o pomoc; ● se stává sebevědomým ve svém mluveném a psaném projevu a je schopen nabídnout svou pomoc druhým.
Průvodce:	● nabízí aktivity vyžadující spolupráci dvou či více žáků; ● navrhuje žáky k vzájemné pomoci a spolupráci při výuce čtení a psaní, podporuje vznik čtenářských skupin; ● učí žáky vzájemnému hodnocení nabídkou hodnotících kritérií.

Kompetence občanské

Žák:	● respektuje názory druhých lidí;

	vžívá se do situací ostatních skrze čtenářský zážitek; porozumí pravidlům chování vyjádřeným písemným či obrazovým záznamem přiměřenému věku a uvědomuje si podstatu zavádění těchto pravidel; oceňuje hodnotu slovesné tvorby jako součást národního uvědomění.
Průvodce:	naslouchá názorům žáků a respektuje je, čímž vytváří model chování pro žáky; pomáhá s žáky spoluvytvářet bezpečné prostředí, vede žáky k vzájemnému naslouchání; nabízí žákům texty podněcující jejich vcítění se do situace za účelem rozvoje jejich sociálních dovedností a navádí je k zamýšlení se nad těmito situacemi; zařazuje do výuky texty ze slovesného dědictví a zamýšlí se s žáky nad jejich hodnotou pro žáky jako občany.

Kompetence pracovní

Žák:	upevňuje si pracovní návyky, dokončí zadaný úkol, udržuje si čisté pracovní prostředí; vytváří si vlastní rozvrh činností; dbá na hygienické návyky pro čtení a psaní.
Průvodce:	navádí žáky k vytvoření si pracovních návyků, zamýšlí se s nimi nad výhodami, které tyto návyky přinášejí; poskytne vedení při upevňování hygienických návyků pro čtení a psaní

učivo	výstupy ŠVP
Kritické čtení	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
Práce s textem	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
Klíčová slova	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
	Během poslechu je schopen rozlišovat důležité informace od méně důležitých
Tvorba příběhu	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).

Interpretace textu	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
Reprodukce textu	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	Pamatuje si skoro celý obsah slyšeného a při poslechu si dělá poznámky
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
Práce s informacemi a zdroji	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
	Zhodnotí webovou stránku z různých hledisek (kdo ji vytvořil a kdy, jaké informace na ní najdeme, jaký je její účel)
Zážitkové čtení	Využívá četbu/texty při studiu i pro relaxaci
Principy vyhledávání informací	Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace
Literární druhy a žánry- rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; verš, rým, přirovnání	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
	Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává
Funkce textu	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
Jádro výpovědi	Během poslechu je schopen rozlišovat důležité informace od méně důležitých
Věcné naslouchání (soustředěné, aktivní)	Pamatuje si skoro celý obsah slyšeného a při poslechu si dělá poznámky
Členění textu	Text člení na odstavce
Koherence a koheze textu	Text člení na odstavce
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Správně sestaví text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu
Pravopis - automatické opravy	Samostatně píše na počítači
Písemná komunikace	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na složitější otázky
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
Elektronická komunikace	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na složitější otázky
Osnova	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
Tvůrčí psaní	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
	Píše vlastní krátké a srozumitelné příběhy a snažím se zachytit jejich atmosféru

	Napiše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku (příběh, vyprávění, popis, úvahu...)
	Správně sestaví text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu
Jazykové příručky	Pracuje s jazykovými příručkami
Porozumění textu	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
Větná skladba	Rozpozná větu jednoduchou a souvětí
	Rozumí vztahu větných členů ve větě
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
	V mluveném projevu se sám/sama opraví
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače
Větná skladba v praxi	Vyjadřuje se v delších souvětích
Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
	Používá vhodná slova
	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snažím zjistit
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
	Celými otázkami se bez problémů ptá
	Své otázky volí s ohledem na situaci
Vyprávění, popis	Vypravuje krátký příběh/provede popis
Diskuse, debata	Vyjádří svůj postoj k tématu
	Odpovídá k tématu
Situační komunikace	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
	Celými otázkami se bez problémů ptá
	Své otázky volí s ohledem na situaci
Projev, proslov	Sestaví krátký projev na určité téma
Prezentace	Je schopen/schopna jednoduché prezentace před posluchači
Stylistika, autorský styl	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora

RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Během poslechu je schopen rozlišovat důležité informace od méně důležitých
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera	Identifikuje během komunikace fakta a interpretace. Ze stylu komunikace odhadne

	záměr partnera
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Kriticky přistupuje k mediálním informacím Vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Uvědomuje si rizika práce s internetem Zná základní právní normy mediální komunikace
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Používá vhodná slova
	Vyjádřuje se v delších souvětích
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače
	V mluveném projevu se sám/sama opraví
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
	Používá vhodná slova
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače
	V mluveném projevu se sám/sama opraví
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Vhodně pracuje s gety a jazykem za cílem zefektivnit způsob sdělení.
	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Vyjádří svůj postoj k tématu
	Odpovídá k tématu
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace
	Zhodnotí webovou stránku z různých hledisek (kdo ji vytvořil a kdy, jaké informace na ní najdeme, jaký je její účel)
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší	
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na složitější otázky
	Vyjádřuje se v delších souvětích
	Rozumí vztahu větných členů ve větě
	Rozpozná větu jednoduchou a souvětí
	Správně sestaví text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu
	Text člení na odstavce
Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace	

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Sestaví krátký projev na určité téma
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
	Používá vhodná slova
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku (příběh, vyprávění, popis, úvahu...)
	Pracuje s jazykovými příručkami
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Samostatně píše na počítači
	Text člení na odstavce
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	V mluveném projevu se sám/sama opraví
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snažím zjistit
	Pracuje s jazykovými příručkami
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Pracuje s jazykovými příručkami
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Používá vhodná slova
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Vyjadřuje se v delších souvětích
	Rozumí vztahu větných členů ve větě
	Rozpozná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Orientuje se v diskusi a dialogu.
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače
	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Je schopen/schopna jednoduché prezentace před posluchači
	Sestaví krátký projev na určité téma
	Vypravuje krátký příběh/provede popis
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).

	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	Sestaví krátký projev na určité téma
	Vypravuje krátký příběh/provede popis
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	Vypravuje krátký příběh/provede popis
	Píše vlastní krátké a srozumitelné příběhy a snaží se zachytit jejich atmosféru
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy)
	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě
	Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Identifikuje jména významných spisovatelů naší i zahraniční literatury. Zná základní literární směry

ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Průřezová témata, přesahy, souvislosti:**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání**

- cvičení pozornosti a soustředění;
- cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.);
- hledání pomoci při potížích.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

- cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti).

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

- analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí.

VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

- život dětí v jiných zemích;
- lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

- pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- různé typy sdělení, jejich rozlišování a jejich funkce;
- rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi „faktickým“ a „fiktivním“ obsahem

6.3. Anglický jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Konkrétním cílem výuky anglického jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka porozumět se v reálných situacích běžného života. Kromě toho žáci v tomto předmětu rozvíjí své schopnosti a dovednosti pracovat efektivně s anglicky psanými informačními zdroji. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím, umožňuje snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Vyučovací předmět Anglický jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Na 1. stupni se jedná především o probuzení zájmu o učení se cizímu jazyku a vytváření pozitivního vztahu k tomuto vyučovacímu předmětu a zejména o rozvoj vhodných učebních postupů a strategií, které se mají stát základem pro celoživotní učení. Pozornost se věnuje převážně rozvoji dovedností poslechu a mluvení, pro něž se využívá audioorální metody a jiných aktivizujících metod. k osvojování receptivních dovedností dochází rychleji než k osvojování dovedností produktivních. Žák v počátku prochází obdobím tzv. "silent period"- tichého období, které může u některých jednotlivců trvat i několik let. v tomto období je klíčové zajistit žákovi dostatek zajímavých a inspirujících podnětů v cizím jazyce. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé

gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Na 2. stupni se věnuje pozornost rozvoji všech řečových dovedností, zvláště pak dovednostem produktivním a interaktivním, tj. dovednosti mluvení a dovednosti psaní. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Ve stále větším rozsahu se žáci seznamují s reáliemi dané jazykové oblasti včetně příslušných sociokulturních aspektů. Žáci jsou vedeni k rostoucí samostatnosti při plánování a realizaci svých vzdělávacích plánů v rámci předmětu, učí se efektivně pracovat s anglicky psanými zdroji a používají ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím a snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka anglického jazyka probíhá na různých místech (učebny školy, venkovní prostory, tělocvična, muzea, atd.), která nejlépe odpovídají metodám zvoleným pro konkrétní vyučovací hodinu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v ročníkových skupinách využívají dělené hodiny. Žáci mají možnost zařadit se do studijní skupinky, která nejlépe odpovídá jejich úrovni a potřebám. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk se realizuje v 1. - 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

- 1. ročník** - 3 hodiny týdně
- 2. ročník** - 3 hodiny týdně
- 3. ročník** - 3 hodiny týdně
- 4. ročník** - 3 hodiny týdně
- 5. ročník** - 3 hodiny týdně
- 6. ročník** - 3 hodiny týdně
- 7. ročník** - 3 hodiny týdně
- 8. ročník** - 3 hodiny týdně
- 9. ročník** - 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák:	• Samostatně řeší jazykové problémy • myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů • vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života
Průvodce:	• poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů v rámci projektů; • výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení; • navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace).

Kompetence komunikativní

Žák:	• srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou • uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi • při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, dokáže adekvátně argumentovat
Průvodce:	• dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci • podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny • metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním zapojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti

Kompetence sociální a personální

Žák:	• řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu • diskutuje aktuální témata v každodenním životě spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je
Průvodce:	• při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu; • využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě • zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.

Kompetence k učení

Žák:	• seznamuje se se světem svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů

	pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)
Průvodce:	pracuje s žáky různými metodami a organizačními formami a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce

Anglický jazyk	1. - 3. ročník	
Učivo	ŠVP výstupy	
Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (poslech)	Porozumí jednoduchým mluveným instrukcím	
	Identifikuje otázku	
	V mluveném projevu rozezná osvojovaná slova	
Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (mluvený projev)	S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého projevu	
	Zopakuje krátká osvojovaná slova	
	Na osvojované jednoduché otázky odpoví jedním či dvěma slovy	
Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (čtení)		
Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat (psaní)		
RVP výstupy	ŠVP výstupy	
CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Identifikuje otázku	
	Porozumí jednoduchým mluveným instrukcím	
CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal	Na osvojované jednoduché otázky odpoví jedním či dvěma slovy	
	Zopakuje krátká osvojovaná slova	
CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého	S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého	

krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	krátkého projevu
	V mluveném projevu rozezná osvojovaná slova

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

- zvuky a slova, porovnávání a naslouchání

Anglický jazyk	4. - 5. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (poslech)	Rozumí instrukcím a běžně zadávaným úkolům
	V mluveném projevu s vizuální oporou zachytí základní myšlenky a informace
	V příběhu zachytí základní dějové události
	V reprodukováném projevu s vizuální oporou zachytí základní myšlenky a informace
	Vyrovňuje se s neznámými slovy a rozumí základním frázím
Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (mluvený projev)	Zapojuje se do slovní vrstevnické interakce
	Mluví o jemu/jí blízkých tématech
	Na základě obrázků sestaví příběh a jednoduchými větami popíše jeho zápletku
	Skládá slova do vět a myšlenky vyjadřuje 3-5 krátkými větami a frázemi
	Formuluje jednoduché požadavky a otázky
	Odpovídá na otázky: proč, kdo, co kolik a kam?
Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (čtení)	S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu
	Přiřazuje jednoduchou definici k obrázkům
	Rozeznává psanou formu osvojovaných slov bez vizuální opory
	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
	Rozumí krátkému písemnému sdělení, nápisům a informačním tabulím a dokáže je nahlas

	přečíst
Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (psaní)	S pomocí textové a vizuální předlohy v krátkém písemném neformálním sdělení požádá o informace nebo pomoc s řešením problému
	Napíše krátký popis místa, osoby nebo věci
	Vyplní krátký osobní dotazník
RVP výstupy	ŠVP výstupy
CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu	S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu
CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	Rozeznává psanou formu osvojovaných slov bez vizuální opory
	Přiřazuje jednoduchou definici k obrázkům
CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
	S pomocí textové a vizuální předlohy v krátkém písemném neformálním sdělení požádá o informace nebo pomoc s řešením problému
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	Rozumí instrukcím a běžně zadávaným úkolům
CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	V příběhu zachytí základní dějové události
	V mluveném projevu s vizuální oporou zachytí základní myšlenky a informace
CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	Vyrovňuje se s neznámými slovy a rozumí základním frázím
	V reprodukováném projevu s vizuální oporou zachytí základní myšlenky a informace
CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do slovní vrstevnické interakce
CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Na základě obrázků sestaví příběh a jednoduchými větami popíše jeho zápletku
	Mluví o jemu/jí blízkých tématech
CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	Odpovídá na otázky: proč, kdo, co kolik a kam?
	Formuluje jednoduché požadavky a otázky
	Skládá slova do vět a myšlenky vyjadřuje 3-5 krátkými větami a frázemi
CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům	Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici	Rozumí krátkému písemnému sdělení, nápisům a informačním tabulím a dokáže je nahlas

vizuální oporu	přečíst
CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života	Napíše krátký popis místa, osoby nebo věci
CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře	Vyplní krátký osobní dotazník

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
VÝCHOVA k MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

- zvyky a tradice národů Evropy

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- význam kvality lidských vztahů, tolerance, empatie

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

- řeč zvuků a slov, pozorování a empatické naslouchání, sdělení v různých situacích, aktivní naslouchání

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Multikulturalita

- Specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Poznávání lidí

- vzájemné poznávání ve skupině a třídě, vyvarování se chyb při kontaktu s lidmi

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola

- participace žáků na životě školy a místní komunity

Anglický jazyk	6. - 7. ročník
Učivo	ŠVP výstupy
Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (poslech)	Rozumí otázkám a odpovědím v běžné každodenní konverzaci
	V konverzaci více osob zachytí klíčové informace
	Porozumí sdělením obsahujícím více různých informací
Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (mluvený projev)	Klade vhodné otázky za účelem získání konkrétních informací
	Sděluje jednoduchými větami, co si myslí
	Reaguje na každodenní situace a používá v nich vhodné fráze
	Reaguje na otázky v každodenní vrstevnické konverzaci

Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (čtení)	Ovládá základy technik skimming a scanning a využívá je při vyhledávání informací v jednoduchém textu
	Vyvozuje význam neznámých frází a slov z kontextu
	Pracuje s dětským výkladovým slovníkem
	Porozumí autentickému textu přiměřené náročnosti
Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (psaní)	Vyplní základní údaje o sobě nebo blízké osobě do formuláře
	Napíše jednoduchý příběh o osobním zážitku z minulosti
	Napíše stručný popis události, situace nebo osoby
	Napíše krátké formální sdělení (dopis, e-mail)
RVP výstupy	ŠVP výstupy
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně	Porozumí sdělením obsahujícím více různých informací
	V konverzaci více osob zachytí klíčové informace
	Rozumí otázkám a odpovědím v běžné každodenní konverzaci
CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Reaguje na otázky v každodenní vrstevnické konverzaci
	Reaguje na každodenní situace a používá v nich vhodné fráze
	Sděluje jednoduchými větami, co si myslí
	Klade vhodné otázky za účelem získání konkrétních informací
CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických	Porozumí autentickému textu přiměřené náročnosti
	Pracuje s dětským výkladovým slovníkem
	Vyvozuje význam neznámých frází a slov z kontextu
	Ovládá základy technik skimming a scanning a využívá je při vyhledávání informací v jednoduchém textu
CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní základní údaje o sobě nebo blízké osobě do formuláře
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše krátké formální sdělení (dopis, e-mail)
	Napíše stručný popis události, situace nebo osoby
	Napíše jednoduchý příběh o osobním zážitku z minulosti

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- péče o dobré vztahy, empatie, pohled na svět očima druhého

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

- vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogu

VÝCHOVA K MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Evropa a svět nás zajímá

- rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z cestování

VÝCHOVA K MYŠLENÍ v EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH - Objevujeme Evropu a svět

- styl života v evropských rodinách

Anglický jazyk		8. - 9. ročník
Učivo		ŠVP výstupy
Pasivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (poslech)		Rozlišuje modalitu a chápe postoje a vztahy mezi mluvčími
		V krátké diskuzi na běžné téma rozumí ostatním, když vyjadřují svůj názor
		Porozumí složitějším sdělením, případně rozezná rozpory ve sdělení
Aktivní mluvená forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (mluvený projev)		Vyjadřuje modalitu
		Odpovídá na otázky vyžadující delší a komplexnější odpovědi
		Formuluje otázky ke konkrétním tématům včetně doplňujících otázek
		Vysvětluje a upřesňuje své myšlenky a názory, vyjadřuje souhlas a nesouhlas
Pasivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (čtení)		Vypráví příběhy ze známého prostředí
		V textu nachází obecné i konkrétní informace s použitím technik skimming a scanning
		Porozumí autentickému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
Aktivní psaná forma jazyka v kontextu vybraných témat předmětu Space (psaní)		Orientuje se v časovém ději příběhu
		Odpoví na jednoduchý e-mail
		Popíše stručně děj knihy nebo filmu včetně charakteristiky hlavních postav
	Píše souvislé, delší texty, ve kterých popisuje například své zážitky, pocity nebo plány	
RVP výstupy		ŠVP výstupy
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace,		V krátké diskuzi na běžné téma rozumí ostatním, když vyjadřují svůj názor

který se týká osvojovaných témat	Rozlišuje modalitu a chápe postoje a vztahy mezi mluvčími
	Porozumí složitějším sdělením, případně rozezná rozpory ve sdělení
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Vysvětluje a upřesňuje své myšlenky a názory, vyjadřuje souhlas a nesouhlas
	Formuluje otázky ke konkrétním tématům včetně doplňujících otázek
	Odpovídá na otázky vyžadující delší a komplexnější odpovědi
	Vyjadřuje modalitu
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	Vypráví příběhy ze známého prostředí
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	Orientuje se v časovém ději příběhu
	Porozumí autentickému textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
	V textu nachází obecné i konkrétní informace s použitím technik skimming a scanning
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Píše souvislé, delší texty, ve kterých popisuje například své zážitky, pocity nebo plány
	Popíše stručně děj knihy nebo filmu včetně charakteristiky hlavních postav
	Odpoví na jednoduchý e-mail

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

- otevřená pozitivní komunita

6.4. Další cizí jazyk

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika předmětu:

Konkrétním cílem výuky dalšího cizího jazyka je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Prioritou výuky je rozvíjení schopnosti žáka dorozumět se v reálných situacích běžného života. Žáci jsou vedeni k samostatnému učení sebehodnocením, plánováním a sledováním vlastního pokroku. Mají možnost využívat ICT jako prostředku, který umožňuje rychlý přístup k informacím, umožňuje snadnou a pohotovou komunikaci a tím dává prostor k rozvoji jazykových dovedností v autentickém prostředí. Vyučovací předmět Další cizí jazyk vychází ze vzdělávacího oboru Cizí jazyk a patří svým obsahem do vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu:

Předmět se zaměřuje především na rozvoj dovednosti poslechu a mluvení, v menší míře pak i dovednost psaní. Učivo se zaměřuje především na přibližování tematických celků, se kterými se žák v daném období setkává i v jiných předmětech. Skrze tematické celky se žák přirozeně setkává i s gramatickými jevy jazyka a postupně si tyto jevy osvojuje (z tohoto důvodu nejsou jednotlivé gramatické jevy zařazeny v učivu - každý žák si je totiž osvojuje individuálně). Výčet zařazených tematických celků je pouze orientační a průvodce zařazuje do učiva tematické celky s ohledem na specifika konkrétní třídy a individuální potřeby žáků. Ve výuce jsou používány autentické materiály nebo adaptované materiály pro danou jazykovou úroveň. Žáci jsou vedeni k rostoucí samostatnosti při plánování a realizaci svých vzdělávacích plánů v rámci předmětu.

Organizační vymezení vyučovacího předmětu:

Výuka dalšího cizího jazyka probíhá na různých místech (učebny školy, venkovní prostory, tělocvična, muzea, atd.), která nejlépe odpovídají metodám zvoleným pro konkrétní vyučovací hodinu. Standardní délka vyučovací hodiny je 45 minut, přičemž pro výuku cizího jazyka se v ročníkových skupinách využívají dělené hodiny. Žáci mají možnost zařadit se do studijní skupinky, která nejlépe odpovídá jejich úrovni a potřebám. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie, na jejichž formulování se podílejí i žáci.

Časové vymezení vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Další cizí jazyk se realizuje v 8. - 9. ročníku ZŠ v této hodinové dotaci:

8. ročník - 3 hodiny týdně

9. ročník - 3 hodiny týdně

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:	● seznamuje se se svým učebním stylem a umí s ním pracovat za účelem dosahování vytyčených vzdělávacích cílů ● pracuje efektivně s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě ● při vyhledávání neznámých výrazů používá různé druhy elektronických i tištěných slovníků ● ovládá kompenzační strategie za účelem efektivní komunikace v cizím jazyce (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz)
Průvodce:	● pracuje s žáky různými metodami a organizačními formami a tím je vede k vlastnímu výběru vhodného učebního stylu ● za účelem rozšíření slovní zásoby umožňuje žákům pracovat s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě ● při hledání neznámých výrazů vede žáky k používání různých druhů tištěných i elektronických slovníků ● využíváním kompenzačních strategií (odhadování z kontextu, používání synonym a opisů, využívání gest a pauz) rozvíjí u žáků efektivní komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Žák:	● samostatně řeší jazykové problémy ● myslí kriticky při čtení různorodých cizojazyčných textů ● vhodně reaguje při navozovaných problémových situacích z reálného života
Průvodce:	● poskytuje žákům příležitost k samostatnému řešení jazykových problémů ● výběrem různorodých cizojazyčných textů rozvíjí u žáků kritické myšlení ● navozováním problémových situací z reálného života učí žáky vhodně reagovat (metoda hraní rolí, simulace)

Kompetence komunikativní

Žák:	● srozumitelně se prezentuje písemnou i ústní formou ● uplatňuje znalosti z cizího jazyka při komunikaci v praxi ● při hraní rolí a simulacích reálných situací je schopen započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, dokáže adekvátně argumentovat
Průvodce:	● dává žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci ● podporuje uplatnění znalostí cizího jazyka žáků v praxi, např. v rámci mimoškolní výměny ● metodou hraní rolí a simulace reálných situací rozvíjí u žáků schopnost započít, vést a ukončit konverzaci na přiměřené téma, aktivním zapojením žáků do diskuse rozvíjí jejich argumentační dovednosti

Kompetence sociální a personální

Žák:	řeší jazykové úkoly ve skupině a dokáže nastavovat pravidla práce v týmu diskutuje aktuální témata v každodenním životě spolupracuje, pomáhá svým spolužákům a respektuje je
Průvodce:	při řešení různých jazykových úkolů využívá skupinovou práci k nastavení pravidel práce v týmu; využívá každou vhodnou příležitost k diskusím žáků na aktuální témata v každodenním životě zařazováním vhodných konverzačních témat vede žáky ke spolupráci, vzájemné pomoci a respektu.

Další cizí jazyk	8. - 9. ročník	
Učivo		ŠVP výstupy
Pasivní mluvená forma jazyka (poslech) v kontextu vybraných témat předmětu Space.		Porozumí jednoduchým mluveným instrukcím
		Identifikuje otázku
		V mluveném projevu rozezná osvojovaná slova
		S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého projevu
		V příběhu zachytí základní dějové události
		V reprodukovaném projevu zachytí základní myšlenky a informace
		Vyrovňuje se s neznámými slovy a rozumí základním frázím
Aktivní mluvená forma jazyka (mluvený projev) v kontextu vybraných témat předmětu Space		Rozumí otázkám a odpovědím v běžné každodenní konverzaci
		Zopakuje krátká osvojovaná slova
		Zapojuje se do slovní vrstevnické interakce
		Skládá slova do vět a myšlenky vyjadřuje 3-5 krátkými větami a frázemi
		Mluví o jemu/jí blízkých tématech
		Na osvojované jednoduché otázky odpoví jedním či dvěma slovy
Pasivní psaná forma jazyka (četba) v kontextu vybraných témat předmětu Space		Odpovídá na otázky: proč, kdo, co kolik a kam?
		Formuluje jednoduché požadavky a otázky
		Porozumí jednoduchým písemným sdělením
		Rozumí krátkému písemnému sdělení, nápisům a informačním tabulím a dokáže je nahlas přečíst
Aktivní psaná forma jazyka (psaní) v kontextu		S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu
		Vyplní krátký osobní dotazník

vybraných témat předmětu Space	Napíše krátký popis místa, osoby nebo věci Sděluje jednoduchými větami, co si myslí
RVP výstupy	ŠVP výstupy
DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně	Zopakuje krátká osvojovaná slova Identifikuje otázku Porozumí jednoduchým mluveným instrukcím
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	V příběhu zachytí základní dějové události S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého projevu V mluveném projevu rozezná osvojovaná slova
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Vyrovňuje se s neznámými slovy a rozumí základním frázím V reprodukováném projevu zachytí základní myšlenky a informace
DCJ-9-2-01 se zapojuje do jednoduchých rozhovorů	Zapojuje se do slovní vrstevnické interakce
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Mluví o jemu/jí blízkých tématech Skládá slova do vět a myšlenky vyjadřuje 3-5 krátkými větami a frázemi
DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Formuluje jednoduché požadavky a otázky Odpovídá na otázky: proč, kdo, co kolik a kam? Na osvojované jednoduché otázky odpoví jedním či dvěma slovy
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	Rozumí krátkému písemnému sdělení, nápisům a informačním tabulím a dokáže je nahlas přečíst
DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	Rozumí otázkám a odpovědím v běžné každodenní konverzaci
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	S vizuální oporou rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Vyplní krátký osobní dotazník
DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Napíše krátký popis místa, osoby nebo věci
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	Sděluje jednoduchými větami, co si myslí Porozumí jednoduchým písemným sdělením

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA - Lidské aktivity a problémy životního prostředí

- ochrana přírody a kulturních památek, význam ochrany

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

- otevřená pozitivní komunita

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA - Občanská společnost a škola

- škola jako model otevřeného partnerství

6.5. Matematika

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Charakteristika předmětu:

Matematiku chápeme především jako prostředí pro intelektuální a sociální rozvoj žáka. Cílem výuky matematiky je, aby se žáci rozvíjeli v následujících oblastech:

- schopnost autonomně přemýšlet, samostatně řešit problém, vytvářet vlastní originální řešitelské strategie
- schopnost diskutovat, používat při diskusi relevantní argumenty a přesné pojmy
- schopnost vysvětlit svůj způsob řešení, schopnost pomoci druhému při řešení problému
- zvládnutí základních početních dovedností, schopnost použít matematické nástroje na řešení problémů z reálného světa

Výuka je koncipovaná převážně tak, že žáci samostatně nebo ve skupinách řeší úlohy z různých matematických prostředí či z běžného života, logické úlohy, nestandardně zadané úlohy. Žáci diskutují o možných řešeních, vymýšlejí úlohy vlastní. Žáci se učí také manipulativní činnosti, používají, kdykoliv to potřebují, různé prostředky a pomůcky pro vizualizaci (prsty, korálky, krokovací pás, modely těles), ve vyšších ročnících se učí efektivně používat výpočetní techniku.

Klademe důraz spíše na vlastní intelektuální činnost žáka než na nácvik a reprodukování modelových postupů řešení, upřednostňujeme co nejhlubší porozumění problémů před rychlostí počítání. Možnost vlastní tvůrčí práce na úrovni obtížnosti přiměřené konkrétnímu žákovi umožňuje žákům zažít radost z intelektuální práce.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)**1. stupeň ZŠ**

Vyučovací předmět Matematika je realizován

- v 1.–3. ročníku 3 hodinami v rámci předmětu Matematika a 1 hodinou v předmětu Space
- v 4.–5. ročníku 3 hodinami v rámci předmětu Matematika a 1 hodinou v předmětu Space

Obsahem tohoto předmětu je především zvládnutí základních početních operací, práce s číselnou osou, vytvoření představy o záporných číslech, desetinných číslech a zlomcích, porozumění jednotkám času a délky, práce se základními geometrickými pojmy, rozvoj prostorové představivosti. Žáci budou řešit různorodé spektrum problémů a slovních úloh.

2. stupeň ZŠ

Vyučovací předmět Matematika je realizován

- v 6.–7. ročníku 3 hodinami v rámci předmětu Matematika a 1 hodinou v předmětu Space
- v 8.–9. ročníku 3 hodinami v rámci předmětu Matematika a 2 hodinami v předmětu Space

Obsahem tohoto předmětu bude především prohlubování pochopení racionálních čísel, operace s nimi, záporná čísla, mocniny a odmocniny, práce s jednotkami, rovnice, úměrnosti, geometrie v 2D i ve 3D, algebraické výrazy, práce s daty, využití výpočetní techniky. Žáci budou řešit různorodé spektrum problémů a slovních úloh.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Pestrá paleta podnětů umožňuje žákovi intelektuální seberealizaci, která je základem jeho poznání smyslu této práce a jádrem motivace k další práci.

Kompetence k řešení problémů

Série úloh a problémů různé náročnosti dovoluje žákovi budovat vlastní řešitelské strategie i metastrategie a tyto dále obohacovat, upřesňovat a rozvíjet. Zdůrazněn je spekulativní přístup, který kultivuje kritické myšlení žáka.

Kompetence komunikativní

Podporována je vzájemná interakce žáků, zejména schopnost porozumět různým typům písemné informace, schopnost artikulovat vlastní myšlenku, interpretovat myšlenku spolužáka a efektivně pracovat ve skupině.

Kompetence sociální a personální

Úspěšným řešením problémů narůstající obtížnost získává žák sebedůvěru a poznání, že jeho radost je závislá na klimatu třídy, jej vede k sociálně pozitivnímu chování. Buduje vlastní autonomii s tendencí k příští autokonceptci.

Kompetence pracovní

Radost, kterou žák zažívá z úspěšného intelektuálního rozvoje, buduje jeho potřebu smysluplné práce. Dovede si vážit času, vyhledává možnosti dalšího růstu.

Matematika**1. - 3. ročník**

Výchovné a vzdělávací strategie:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Sčítání a odčítání do 100	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Násobení jako opakované sčítání	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Jednoduché příklady na dělení	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Porovnávání čísel do 1000	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Čísla do 100 na číselné ose	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
Orientace v čase, jednotky času	Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času
Základní rovinné útvary	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
Jednoduchá tělesa	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
Tabulka, schéma, posloupnost čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
Slovní úlohy	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
Počet předmětů, soubor s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
Pojmy polovina, čtvrtina, třetina	Provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
RVP výstupy	ŠVP výstupy
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení soustředění, paměti, schopnosti řešit problémy při řešení matematických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Vymýšlení originálních způsobů řešení matematických problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Respektování odlišností v uvažování, vzhled do myšlenkového světa druhého člověka při prezentaci různých způsobů řešení úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Cvičení naslouchání, přesného vyjadřování, používání přesných argumentů při diskusích o řešení úloh, pravidla kultivovaného dialogu, vysvětlování myšlenkových postupů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj dovedností potřebných pro kooperaci při skupinové práci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností potřebných pro řešení problémů při řešení nestandardních logických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Pomáhající a prosociální chování - žáci si navzájem vysvětlují svoje myšlenkové postupy, podle svých vloh a schopností se v různých matematických prostředích střídají v roli pomáhajícího a přijímajícího pomoc.

Matematika 4. - 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie:

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Násobení jednociferných čísel, dělení jako opačný proces	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Pamětné i písemné sčítání a odčítání	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Písemné násobení vícemístných čísel	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Písemné dělení vícemístného čísla jednomístným (se zbytkem)	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Užití závorek	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Odhad, kontrola výsledku početní operace	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Představa záporného čísla jako adresy	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
Kmenové zlomky	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Desetinné číslo (zápis, umístění na číselné ose)	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
Převádění jednotek času	Provádí jednoduché převody jednotek času
Různé druhy trojúhelníků a čtyřúhelníků, kružnice, kruh	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
Jednoduché souměrné útvary v rovině	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti

	jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
Základní tělesa (kvádr, krychle, koule)	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše vybraná tělesa
Základní geometrické pojmy (střed, vrchol, strana)	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
Měření, délka úsečky, velikost útvaru	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
Jednoduché konstrukce na čtverečkovaném papíře	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
	Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
	Sestrojí rovnoběžky a kolmice
Obvod, obsah, objem na jednoduché úrovni	Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Rozvoj prostorové představivosti	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše vybraná tělesa
Sběr a zpracování dat, práce s tabulkou a grafem	Vyhledává, sbírá a třídí data
	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
Jednoduché závislosti z praktického života	Popisuje jednoduché závislosti z praktického života
Vybrané jednotky délky, obsahu a objemu	Porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
Slovní úlohy	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Sčítání, odčítání a porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Jednoduché kombinatorické úlohy	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
Řešení jednoduchých rovnic popsanych slovy, vizualizovaných, zapsaných symbolicky	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry

(především metodou pokus-omyl)	nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky
RVP výstupy	ŠVP výstupy
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Vyhledává, sbírá a třídí data
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Sestrojí rovnoběžky a kolmice
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

scioškola	Školní vzdělávací program “Změna je trvalý stav”	Platný od:	2021_09_01
		Schválil:	Jana Chárová

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Vymýšlení originálních způsobů řešení matematických problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání

Cvičení soustředění, paměti, schopnosti řešit problémy při řešení matematických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Cvičení naslouchání, přesného vyjadřování, používání přesných argumentů při diskusích o řešení úloh, pravidla kultivovaného dialogu, vysvětlování myšlenkových postupů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj dovedností potřebných pro kooperaci při skupinové práci.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Pomáhající a prosociální chování - žáci si navzájem vysvětlují svoje myšlenkové postupy, podle svých vloh a schopností se v různých matematických prostředích střídají v roli pomáhajícího a přijímajícího pomoc.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Respektování odlišností v uvažování, vhléd do myšlenkového světa druhého člověka při prezentaci různých způsobů řešení úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností potřebných pro řešení problémů při řešení nestandardních logických úloh.

Matematika 6. - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Práce s velkými čísly, zaokrouhlování, odhady	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor

Mocniny a odmocniny	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Použití kalkulačky, výpočetní techniky	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Aplikační úlohy na procenta (úrok)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Základní operace v oboru celých čísel	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Použití různých jednotek, převádění, odhady (s důrazem na použití v běžném životě)	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Lineární rovnice	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Soustavy lineárních rovnic	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Různé strategie řešení slovních úloh od metody pokus-omyl po využití jazyka algebry	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Poměr, měřítko	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Přímá a nepřímá úměrnost (trojčlenka nebo jiné řešitelské strategie)	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
Lineární funkce (rovnice, tabulka, graf, aplikace)	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
Základní rovinné útvary (trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh) - vlastnosti, obvod, obsah	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Kolmost, rovnoběžnost	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
Úhel (měření, výpočty)	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
Konstrukce 2D útvarů	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
	Načrtne a sestrojí rovinné útvary
Modelování 3D útvarů, rozvoj prostorové představivosti	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí
Středová a osová souměrnost	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
Shodnost, podobnost trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Základní tělesa a jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Použití proměnné při řešení úloh	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Jednoduché algebraické výrazy a operace s nimi (zaměření na aplikaci při řešení problémů)	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad

	mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Práce s větším souborem dat	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnávat soubory dat
Aritmetický průměr	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Grafické zpracování dat	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Algoritmické myšlení	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Množiny (výčet prvků, průnik, sjednocení)	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Dělitelnost čísel 2, 3, 4, 5, 10, prvočíslo	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
Objem, povrch a síť kvádra a krychle	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles Načrtne a sestrojí síť základních těles
Zobrazení 3D objektů v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
Aplikační geometrické úlohy	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

RVP výstupy	ŠVP výstupy
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad

rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
M-9-2-02 porovnává soubory dat	Porovnává soubory dat
M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
M-9-3-05 využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary	Načrtne a sestrojí rovinné útvary
M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
M-9-3-11 načrtne a sestrojí sítě základních těles	Načrtne a sestrojí sítě základních těles
M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy

úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	s využitím osvojeného matematického aparátu
M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Průřezová témata, přesahy, souvislosti**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Rozvoj schopností poznávání**

Cvičení soustředění, paměti, schopnosti řešit problémy při řešení matematických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kreativita

Vymýšlení originálních způsobů řešení matematických problémů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Rozvoj dovedností potřebných pro řešení problémů při řešení nestandardních logických úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Komunikace

Cvičení naslouchání, přesného vyjadřování, používání přesných argumentů při diskusích o řešení úloh, pravidla kultivovaného dialogu, vysvětlování myšlenkových postupů.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

Respektování odlišností v uvažování, vzhled do myšlenkového světa druhého člověka při prezentaci různých způsobů řešení úloh.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Hodnoty, postoje, praktická etika

Pomáhající a prosociální chování - žáci si navzájem vysvětlují svoje myšlenkové postupy, podle svých vloh a schopností se v různých matematických prostředích střídají v roli pomáhajícího a přijímajícího pomoc.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

Rozvoj dovedností potřebných pro kooperaci při skupinové práci.

6.6. Space

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce, Člověk a zdraví, Umění a kultura, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a jeho svět, Informační a komunikační technologie, Matematika a její aplikace, Český jazyk a literatura

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Space integruje na prvním stupni očekávané výstupy vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Umění a kultura, Informační technologie, Člověk a svět práce, část očekávaných výstupů oblasti Matematika a její aplikace a část očekávaných výstupů oboru Český jazyk a literatura. Z oblasti Matematika a její aplikace je do předmětu Space vyčleněno učivo, které se zaměřuje na praktickou aplikaci matematických operací. Z oboru Český jazyk a literatura obsahuje všechny očekávané výstupy kromě základních dovedností čtení a psaní, které se vyučují v první a druhé třídě ve zvláštním vyučovacím předmětu.

Na druhém stupni pak integrovaný předmět zahrnuje navíc očekávané výstupy ze vzdělávacích oblastí Člověk a společnost, Člověk a příroda a vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví.

Tematická šíře předmětu umožňuje vyučovat ho prostřednictvím realizací dlouhodobých interdisciplinárních projektů. Ve výuce je kladen důraz na praktickou aplikaci získaných vědomostí, aktivní zapojení žáků a hledání souvislostí mezi informacemi napříč vzdělávacími obory.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

Obsahové vymezení

Při výuce předmětu Space se budou žáci setkávat s následujícími tématy:

Tematická oblast Kdo jsem emocionalita člověka moje povaha jak se učím neverbální komunikace první pomoc duševní a tělesná hygiena sexuální výchova pohyb - fyzická zdatnost a odolnost zdravý životní styl soužití v komunitě komunikační techniky krizové situace a řešení konfliktů	prezentační dovednosti finanční gramotnost a chod domácnosti právní gramotnost mediální gramotnost pracovní návyky informační, komunikační a digitální technologie společenské chování orientace v dopravě svět práce kreativita a inovace kritické myšlení
Tematická oblast Český jazyk poslech, naslouchání mluvený projev čtení, porozumění textu psaní, gramatika, písemné vyjadřování	
Tematická oblast Život ve společnosti práce historika historická chronologie 20. století v Čechách velké tradice Evropy mimoevropské náboženské tradice spiritualita člověka já, umělec percepce umění, uměnovědy dějiny umění	normy, instituce, politický systém kritická reflexe uspořádání společnosti já, občan (osobní občanská odpovědnost) etika ontologie noetika česká geografie globální svět stejnost a jinakost ve světě
Tematická oblast Člověk a příroda elementární částice hmoty prvky, sloučeniny, chemické reakce	lidské tělo neviditelná příroda (mikroorganismy, buňka) vesmír

chemie v praxi	planeta Země
jak vznikly věci kolem nás	fyzická geografie, mapy
pobyt v přírodě	fyzikální zákony
hodnota přírody	jak fungují přístroje
šetrné chování k přírodě	vědecká práce
chov zvířat, pěstování rostlin	aplikovaná matematika
systematika, příběhy živých organismů	sběr a analýza dat
jak vznikl život	finanční matematika
ekologie, přírodní prostředí	

Časové vymezení

Předmět je realizován

- v 1.-3. ročníku v 11 hodinách
- v 4.-5. ročníku v 15 hodinách
- v 6.-7 ročníku v 18 hodinách
- v 8.-9. ročníku v 18 hodinách

Organizační vymezení

Předmět kombinuje projektové vyučování a aktivity osobnostně-sociální výchovy. V projektovém vyučování je kladen důraz na možnost žáka volit si témata, se kterými se seznámí víc do hloubky, vrstevnické učení a týmovou práci. V projektech je kladen důraz také na řešení praktických úkolů a propojování učiva z různých vzdělávacích oborů. Po ukončení projektu žáci vhodnou prezentací seznámí své spolužáky s výstupy projektu a učivem, které probrali. V této fázi je tedy využíváno vrstevnického učení. Žáci, kteří se daného projektu nezúčastnili, získají díky prezentaci svých spolužáků základní přehled o učivu a žáci účastníci se projektu si díky své aktivní roli v učebním procesu vědomosti ještě prohloubí. Na kvalitu prezentací je kladen velký důraz.

V rámci organizace rozvrhu a lepší orientace žáků může být předmět dělen na další sekce. Obvykle to jsou kruhy, shromáždění, kurzy, ateliéry a semináře.

Integrace předmětů:

- Člověk a svět práce
- Výchova ke zdraví
- Výtvarná výchova
- Tělesná výchova
- Výchova ke zdraví
- Hudební výchova
- Zeměpis (Geografie)
- Přírodopis
- Chemie

- Fyzika
- Výchova k občanství
- Dějepis
- Člověk a jeho svět
- Informační a komunikační technologie
- Matematika a její aplikace
- Český jazyk a literatura

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž průvodci cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žáci pracují ve skupinách kontinuálně delší dobu na projektu spojujícím několik oborů vzdělávání. Dostávají tak komplexnější pohled na přírodní, společenské a kulturní jevy a jejich vzájemné vztahy. Mohou se podílet na výběru projektu i na jeho obsahu tak, aby ho vnímali jako smysluplný, kladou otázky a hledají na ně odpovědi. Žáci pracují s různými informačními zdroji a kriticky hodnotí získané informace. Přebírají ve skupině různé role, plánují práci. Smysluplná práce na tématech, které žáky zajímají, je podněcuje k dalšímu studiu a celoživotnímu učení.

Kompetence k řešení problémů

Při práci na projektech jsou žáci postaveni před řešení různých dílčích problémů, přičemž bereme ohled na jejich věk a stupeň samostatnosti. Jsou povzbuzováni k vytváření vlastních originálních postupů řešení, k tomu, aby vytrvali a dotahovali své nápady do konce. Pracujeme s chybou jako s prostředkem učení, vedeme žáky k reflexi svých činů a k přijímání odpovědnosti za svá rozhodnutí. Některé projekty se zabývají aktuálními problémy ve společnosti. Žáci se učí přejímat svůj díl zodpovědnosti a podílet se například na řešení sociálních nebo ekologických problémů v místě, kde žijí.

Kompetence komunikativní

Většina práce probíhá ve větších nebo menších skupinkách. Žáci jsou přitom motivováni spolu komunikovat v nejrůznějších situacích. Učí se výstižně vyjadřovat, formulovat svoje myšlenky, naslouchat druhým lidem. Při prezentování vlastní práce se učí kultivovanému ústnímu i písemnému projevu, využívají informační a komunikační technologie.

Kompetence sociální a personální

Při týmové práci žáci vytváří pravidla fungování skupiny. Učí se respektovat názory druhých, přebírají zodpovědnost za své chování. Průvodci svými vlastními postoji a chováním mezi sebou a k žákům přirozeně ovlivňují vzorce chování v celé škole. Motivujeme žáky k vyjadřování jejich názorů a postojů, podporujeme jejich sebedůvěru.

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k tomu, aby se aktivně podíleli na fungování školy. Spolupracují na nastavování pravidel společného soužití. v praxi se tak na úrovni příslušné svému věku přirozeně seznamují s fungováním společnosti, učí se chápat společenské normy a pravidla. Žáci se učí respektovat druhé lidi. Povzbuzujeme je k tomu, aby se podíleli na projektech prospěšných společnosti a přírodě.

Kompetence pracovní

Součástí projektů, na kterých žáci pracují, je často i praktická činnost. Učí se bezpečně používat různé nástroje, chránit zdraví svoje i spolužáků, brát ohled na ochranu životního prostředí. Žáci provádějí finanční rozvahu svých projektů, nakupují materiál, rozvíjejí podnikatelské myšlenky. Tím, že mají prostor na to, aby si vybrali projekty podle svého zájmu, v kterých se do hloubky věnují různým

tématům, jsou motivovaní přemýšlet o tom, co je zajímavá, a zvažovat svoje budoucí profesní zaměření.

Space 1. - 3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Techniky učení Vizualizace Paměť	Rozeznává, jaké strategie využívá při učení Rozvíjí pozornost Rozvíjí představivost Umí hospodařit s kapacitou své paměti
Mimika Gestika Posturika Haptika Kinetika Oční kontakt	Umí rozeznávat neverbální signály u druhých lidí
Bezpečné chování v různém prostředí Telefonní čísla na nouzové linky Zásady bezpečného chování při skupinových akcích Ošetření drobných poranění (oděrka, klíště, popálenina, říznutí)	Zná nouzová telefonní čísla Umí přivolat pomoc Ošetří drobná poranění Zná bezpečnostní zásady
Relaxační techniky Dýchací techniky Hygiena zraku Cesty přenosu nákaz	Ovládá základní hygienické návyky Je schopen základní sebeobsluhy Ví, jak relaxovat, aby se mu lépe koncentrovalo na duševní činnosti Zná základní cesty přenosu nákaz a ví, jak jim preventivně předcházet
Primární a sekundární sexuální znaky Reprodukce Rizikové chování druhých osob	Seznamuje se s rozdíly mezi mužem a ženou Rozpozná podezřelé chování cizích lidí Rozumí lidské reprodukci
Složení a výživová hodnota potravin Pitný režim	Rozvíjí zdravý životní styl – ví, co mu škodí a co mu prospívá Dodržuje pitný režim Uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje je vhodným chováním a činnostmi

Pravidla diskuze v malé skupině i v debatě celé třídy Rodina a příbuzenské vztahy Pravidla spolupráce při řešení daného úkolu Vnímání a přijímání odlišností	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, chápe role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Umí navazovat a udržovat přátelství na svojí úrovni Umí přiznat stejná práva druhým a respektovat je Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Je schopen spolupracovat s ostatními
Žádost a odmítání, podávání zpětné vazby, řešení problémů	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná Umí požádat druhého o pomoc pro sebe i pro jiné Umí dát i přijmout zpětnou vazbu Rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
Rizikové chování Šikana Principy řešení konfliktů Modelové krizové situace	Rozeznává rizikové situace a chování Rozeznává znaky šikany a ví, jak se zachovat v případě její existence Rozeznává fyzické a psychické zneužívání a ví, co dělat v případě jejího výskytu Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech Přistupuje aktivně k řešení konfliktů Zná základní vyjednávací strategie a ví, kdy je kterou v konfliktu vhodné využít
Práce s dechem Neverbální komunikace Základy prezentačních dovedností	Volí vhodné verbální i neverbální prostředky k prezentaci
Mechanismus nákupu a prodeje Možnosti spoření Hodnota peněz Princip výměnného obchodu	Seznamuje se s rozdíly mezi mužem a ženou Rozpozná podezřelé chování cizích lidí Rozumí lidské reprodukci Seznamuje se s penězi a formami placení
Školní kodex	Zná demokratické principy naší školy
Mediální informace	Kriticky přistupuje k mediálním informacím (přiměřeně svému věku)
Práce s vůlí Umění rozhodovat se	Poznává možnosti vlastní vůle Umí se soustředit na činnost a její dokončení
Základy bezpečnosti práce na počítači/tabletu Digitální technika	Je si vědom rizik práce s IT Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
Pravidla stolování Formální a neformální komunikace	Orientuje se ve způsobech formální a neformální komunikace a jejich vhodném

Telefonování	uplatnění vede správně dialog, telefonický rozhovor Zná pravidla stolování
Pravidla silničního provozu	Dodržuje dopravní bezpečnost jako chodec i cyklista Rozpozná základní dopravní značky
Základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost)	Mluví srozumitelně Pečlivě vyslovuje, opraví svou nesprávnou výslovnost
Základní komunikační pravidla	Rozpozná hlavní informace v textu nebo mluveném slovu Na otázky odpovídá celou větou
Spisovný jazyk Rozvíjení slovní zásoby	Mluví srozumitelně Používá přiměřenou slovní zásobu
Formulace a sdílení myšlenek Rozvíjení slovní zásoby	Používá přiměřenou slovní zásobu
Koherence a koheze textu	Vypráví o tom, co prožil/a, viděl/a, slyšel/a Seřadí věty podle obrázkové osnovy Popisuje, co vidí na obrázku
Slovní zásoba - formulace a sdílení myšlenek, popis, dialog na základě obrazového materiálu	Používá přiměřenou slovní zásobu
Praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem) Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	Porozumí tomu, co slyší (poslech přiměřené délky a náročnosti) Na základě svých zkušeností porozumí i tomu, co není přímo řečené Zopakuje i detailní informace
Rodokmen-můj dědeček/babička a jejich vzpomínky	Žák se seznamuje s rodinnou historií, rozvíjí paměť, rozpoznává příběh jako základní zdroj historie
Vánoce/Velikonoce - význam, tradice, místo v lidové kultuře.	Žák mapuje a poznává svou rodinnou tradici Zná význam svátků z perspektivy lidové kultury
Píseň/Malba	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
Lokální ekologická aktivita Spolupráce s domovem důchodců	Žák se orientuje v organizaci školy Aktivně se zapojuje do veřejného života v nejbližším okolí bydliště a školy
Zahrada jako model světa Řád smyslů	Osvojuje si základní zvyky, etiketu, je schopen elementární volby z více možností Rozlišuje chaos a řád Zná jednotlivé smysly
Mapa školy	Žák se orientuje ve škole a jejím okolí Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakosti
Zásady pobytu v přírodě	Zná zásady bezpečného pobytu v přírodě
Tvary, barvy, zvuky, vůně přírody	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných

	určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
	Vnímá přírodu všemi smysly
Základní návyky šetrného chování v přírodě i v domácnosti	Má základní návyky šetrného chování v přírodě i v domácnosti
Příběhy živých organismů	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
Jednoduché experimenty	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
Sčítání a odčítání do 100	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Násobení jako opakované sčítání	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Jednoduché příklady na dělení	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
Porovnávání čísel do 1000	Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
Čísla do 100 na číselné ose	Užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
Orientace v čase, jednotky času	Orientuje se v čase, rozumí jednotkám času
Základní rovinné útvary	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
Jednoduchá tělesa	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
Tabulka, schéma, posloupnost čísel	Doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	Na základě svých zkušeností porozumí i tomu, co není přímo řečené
	Porozumí tomu, co slyší (poslech přiměřené délky a náročnosti)
	Rozpozná hlavní informace v textu nebo mluveném slovu
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	Na otázky odpovídá celou větou
	Popisuje, co vidí na obrázku
	Zopakuje i detailní informace
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	Mluví srozumitelně
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální	Vypráví o tom, co prožil/a, viděl/a, slyšel/a

prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	Používá přiměřenou slovní zásobu
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	Vypráví o tom, co prožil/a, viděl/a, slyšel/a
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Seřadí věty podle obrázkové osnovy
ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Pečlivě vyslovuje, opraví svou nesprávnou výslovnost
	Mluví srozumitelně
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	Žák se orientuje ve škole a jejím okolí Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Žák se orientuje ve škole a jejím okolí Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	Žák se orientuje ve škole a jejím okolí Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	Rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, chápe role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi Umí navazovat a udržovat přátelství na stejné úrovni Umí přiznat stejná práva druhým a respektovat je Projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům Je schopen spolupracovat s ostatními
ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	Žák se seznamuje s rodinnou historií, rozvíjí paměť, rozpoznává příběh jako základní zdroj historie
ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	Žák se seznamuje s rodinnou historií, rozvíjí paměť, rozpoznává příběh jako základní zdroj historie
ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	Vnímá přírodu všemi smysly
ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	Roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Ovládá základní hygienické návyky Je schopen základní sebeobsluhy Ví, jak relaxovat, aby se mu lépe koncentrovalo na duševní činnosti Zná základní cesty přenosu nákaz a ví, jak jim preventivně předcházet
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Zná nouzová telefonní čísla Umí přivolat pomoc Ošetří drobná poranění Zná bezpečnostní zásady
	Zná zásady bezpečného pobytu v přírodě
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Seznamuje se s rozdíly mezi mužem a ženou Rozpozná podezřelé chování cizích lidí Rozumí lidské reprodukci
	Zná nouzová telefonní čísla Umí přivolat pomoc Ošetří drobná poranění Zná bezpečnostní zásady
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Zná nouzová telefonní čísla Umí přivolat pomoc Ošetří drobná poranění Zná bezpečnostní zásady
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák se orientuje ve škole a jejím okolí Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Žák se orientuje ve škole a jejím okolí Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Má základní návyky šetrného chování v přírodě i v domácnosti
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Žák mapuje a poznává svou rodinnou tradici Zná význam svátků z perspektivy lidové kultury
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické	Rozeznává rizikové situace a chování

přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Rozeznává znaky šikany a ví, jak se zachovat v případě její existence Rozeznává fyzické a psychické zneužívání a ví, co dělat v případě jejího výskytu Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech Přistupuje aktivně k řešení konfliktů Zná základní vyjednávací strategie a ví, kdy je kterou v konfliktu vhodné využít
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Rozeznává rizikové situace a chování Rozeznává znaky šikany a ví, jak se zachovat v případě její existence Rozeznává fyzické a psychické zneužívání a ví, co dělat v případě jejího výskytu Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech Přistupuje aktivně k řešení konfliktů Zná základní vyjednávací strategie a ví, kdy je kterou v konfliktu vhodné využít Dodržuje dopravní bezpečnost jako chodec i cyklista Rozpozná základní dopravní značky
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru Umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná Umí požádat druhého o pomoc pro sebe i pro jiné Umí dát i přijmout zpětnou vazbu Rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Seznamuje se s rozdíly mezi mužem a ženou Rozpozná podezřelé chování cizích lidí Rozumí lidské reprodukci
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Ovládá základní hygienické návyky Je schopen základní sebeobsluhy Ví, jak relaxovat, aby se mu lépe koncentrovalo na duševní činnosti Zná základní cesty přenosu nákaz a ví, jak jim preventivně předcházet Zná nouzová telefonní čísla

	Umí přivolat pomoc Ošetří drobná poranění Zná bezpečnostní zásady
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Zná nouzová telefonní čísla Umí přivolat pomoc Ošetří drobná poranění Zná bezpečnostní zásady
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Orientuje se ve způsobech formální a neformální komunikace a jejich vhodném uplatnění vede správně dialog, telefonický rozhovor Zná pravidla stolování
HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Je si vědom rizik práce s IT Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Je si vědom rizik práce s IT Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Je si vědom rizik práce s IT Ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání

VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Žák svobodně tvoří Rozvíjí estetickou vnímavost, smysl pro krásu, naslouchání

Space 1. - 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Základy ontogeneze člověka	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji žáka před a po jeho narození
Průzkum českých ekosystémů	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození

Space 4. - 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Různé typy emocí	Rozpoznává emoce u sebe i ostatních Mluví o svých pocitech
Empatie	Umí přiměřeně reagovat na emoce druhých
Seberefektivní techniky	Pracuje se svými emocemi (nachází rovnováhu mezi emocionálností a racionalitou)
Osobnostní typologie Sebe-reflexivní techniky Silné stránky	Uvědomuje si specifika své osobnosti Rozpoznává a respektuje různé osobnostní specifika Reflektuje a rozvíjí své silné stránky a zájmy
Metody práce s textem Techniky kritického myšlení Plánování času	Umí aplikovat techniky, které mu vyhovují při učení Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie Rozvíjí soustředění Učí se pracovat s různými způsoby získávání informací
Mimika Gestika Posturika Haptika Kinetika Oční kontakt	Reflektuje svou neverbalitu a umí s ní pracovat u sebe i u druhých lidí Vnímá rozdíly ve verbálním a neverbálním sdělení
Základy první pomoci (zlomeniny, popáleniny) Rozpoznání potenciálních bezpečnostních rizik Zásady bezpečného chování při skupinových akcích Stabilizovaná poloha Základní životní funkce	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc

Relaxační techniky Řízení času a priorit Prevence infekčních onemocnění	Rozšiřuje zásobu různých relaxačních technik Vyvažuje studium a odpočinek Má nastaven denní režim Chápe význam pohybu pro své zdraví Zná nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
Reprodukční orgány Sexuální chování Sexuální zneužívání	Je informován o reprodukčních orgánech a psychosociálních aspektech lidské sexuality Uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku Rozumí tomu, co je sexuální zneužívání, a umí se tomu bránit
Trvanlivost potravin Uchovávání potravin Základní postupy při vaření Návykové látky, různé typy závislostí, závislostní chování Mediální bezpečnost	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchovávání Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

Týmové role a spolupráce Sociální skupiny a jejich pravidla Společenské role Druhy rozhodovacího procesu	Chápe vztahy a vyvozuje a dodržuje pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, mezi chlapci a dívkami, v obci, spolku Zná různé druhy rozhodovacího procesu Uvědomuje si role, které je schopen v týmu zastávat a které zastávají ostatní Je schopen sledovat společný cíl, zaměřit na něj své jednání a přibližovat se k němu
Parafrázování Typy a kladení otázek Empatie Odmítání návykových látek Příprava na jednání s protistranou Argumentační dovednosti Pravidla tvorby dohod Práce s chybou	Umí aktivně naslouchat Umí empaticky reagovat Umí zformulovat konstruktivní zpětnou vazbu Umí odmítat a přijmout odmítnutí Umí vyjednávat způsobem odpovídajícím situaci Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky Umí vhodně argumentovat ve prospěch navrhovaného řešení Umí uzavírat vyjednávání konkrétní dohodou a je si vědom závaznosti a důsledků těchto dohod Nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému
Mimořádné události Situace ohrožující zdraví Služby odborné pomoci Číslo tísňového volání Správný způsob volání na tísňovou linku, varovný signál, evakuace, zkouška sirén; požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru) Integrovaný záchranný systém Argumentační dovednosti Pravidla tvorby dohod	Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

Příprava prezentace Neverbální komunikace	Je schopen samostatně připravit krátkou prezentaci s využitím dostupných prezentačních nástrojů Dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
Hospodaření domácnosti Ceny vs. hodnota zboží Formy platebního styku Postupy v základních činnostech v domácnostech	Umí hospodařit s kapesným Orientuje se v cenách základního zboží Provádí jednoduché operace platebního styku Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
Teorie práva Práva a povinnosti vyplývající z kupní smlouvy Legislativní řád Klasifikace trestných činů	Zná základní teorii práva Rozlišuje legální a ilegální jednání Seznamuje se s obchodními podmínkami
Mediální informace Bezpečnost na sociálních sítích Mediální etika	Kriticky přistupuje k mediálním informacím (přiměřeně svému věku) Rozlišuje různé typy medií
Základy řízení času	Kriticky přistupuje k mediálním informacím (přiměřeně svému věku) Rozlišuje různé typy medií
	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
Volba správného editoru vzhledem k typu práce Formátování v editorech Možnosti zálohování práce na počítači Mail, chat, skype	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledavač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online

Osobní a neosobní vztahy Kultivovaný projev Dress code	Rozlišuje osobní a neosobní vztahy Umí aplikovat zásady kultivovaného projevu Umí svoje jednání přizpůsobit situaci
Pravidla silničního provozu Veřejná hromadná doprava Poštovní služby	Orientuje se v jízdách řádech a pravidlech přepravy Umí používat poštovní služby Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
Povolání a jejich význam pro společnost	Z každodenního života odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Zná společenskou hodnotu práce
Kreativní dovednosti (vyprávění, divadlo, recitace, design, empatie, syntéza) Práce s chybou Změna	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
	Z každodenního života odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Zná společenskou hodnotu práce
	Nebojí se použít netradiční řešení při řešení problémů Využívá příležitosti k rozvíjení osobní a skupinové kreativity Umí pracovat se změnou
Typy otázek	Umí a nebojí se ptát Rozlišuje podstatné a vedlejší při řešení problému Kriticky přistupuje k samozřejmosti
Technika čtení	Rozezná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví

	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
Kritické čtení	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Popíše pocity, které v něm čtení vyvolalo; podle zadání dokáže najít vhodný text, knihu
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Rozezná v knize skutečné od neskutečného
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je
	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
Slovní zásoba	Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
	Používá vhodná slova
	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snaží zjistit
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí

Funkce textu	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
Nepřímá pojmenování	Rozumí jednoduché metafoře
Zážitekové čtení	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Formuluje podstatné vlastními slovy
Práce s textem	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je
	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
	Dělá si výpisky
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
Tvorba příběhu	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
Žánr fantasy	Rozezná v knize skutečné od neskutečného
Klíčová slova	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
	Dělá si výpisky

	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
Principy vyhledávání informací	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
Interpunkce	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Poslech literárních textů	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
Pásmo vypravěče a pásmo postav	Pracuje s jednoduchou osnovou
	Rozezná přímou řeč
	Zapíše přímou řeč
Velká písmena	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Mezery	Má základní návyky psaní na počítači
Odsazení	Má základní návyky psaní na počítači
Grafické znaky	Má základní návyky psaní na počítači
Elektronická komunikace	Má základní návyky psaní na počítači
Jádro výpovědi	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Formuluje podstatné vlastními slovy

Slovtvorba	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
	Pracuje s ohebnými slovními druhy; rozumí stavbě slova
	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Tvorba otázky	Formuluje otázku
Tvůrčí psaní	Pracuje s jednoduchou osnovou
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku
Tvarosloví	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
	Pracuje s ohebnými slovními druhy; rozumí stavbě slova
	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Pravopis tvrdých, měkkých a obojetných souhlásek,	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Pravopis ě/je,	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty

Psaní se zaměřením na pravopis,	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty
Věta, souvětí, shoda podmětu s přísudkem	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
	Gramatické znalosti aplikuje při větné skladbě (věta, souvětí, shoda)
Technika mluveného projevu	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
Spisovný jazyk	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
Funkce projevu	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
Význam slov	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
Koherence a koheze textu	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
Persvaze v médiích	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
Spisovná a správná výslovnost	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
Reprodukce	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Formuluje podstatné vlastními slovy

Historické památky v Praze a mimo Prahu	Žák se orientuje v různých pojetích času, navštíví lokální historickou památku, tvoří příběh, využívá různé historické zdroje Žák se orientuje v elementárním běhu věků - periodizace Zná základní chronologickou kostru českých dějin a některé velké příběhy české historie, kriticky reflektuje české národní mýty
Sakrální stavby Starého města Pražského / Pohřební nebo svatební rituály Evropy	Žák zachycuje stopy náboženství ve veřejném prostoru (architektura), má elementární znalost křesťanství Žák zná různé přírodní náboženské tradice a jejich stručnou charakteristiku Rozlišuje posvátné a profánní, poznává význam náboženství v životaběhu a v konfrontaci se smrtí
Múzy / Antické drama	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
Volební systémy / Vláda a parlament v ČR	Zná základní instituce a jejich souvislosti Kriticky reflektuje možnosti základních principů demokracie (většinová volba, obecná občanská práva) Aktivně se zapojuje do veřejného života ve své čtvrti
Soudní proces / Zrak a jeho limity	Činí rozhodnutí a dohlíží jejich důsledky Rozpoznává obecné a opakující se v rozmanitosti světa Žák nachází limity smyslového poznání - zdání, omyl, smyslový klam

Dějiny městských čtvrtí	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakosti
Interpretace textu	Interpretuje přiměřeně náročný text, porozumí jeho hlavní myšlence
Dialog	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz
Literární pojmy	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
Orientace v terénu	Orientuje se v terénu
Výstroj na výpravu	Umí se samostatně obléct a zabalit si věci na jednodenní výpravu
Roční období	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
Životní cyklus rostliny a zvířete	Prakticky si prožije růst rostliny od semínka do plodu
	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
Životní cyklus běžných výrobků	Popíše životní cyklus běžných výrobků denní spotřeby
Základy péče o rostlinu/zvíře	Chápe, že s chováním zvířete je spojená starost a zodpovědnost
Proměny přírody a krajiny	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
	Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
Orgánové soustavy a jejich význam	Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života

Země jako součást sluneční soustavy	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
Pozorování počasí	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
Jednoduché fyzikální, chemické a biologické experimenty a jejich vyhodnocování	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
Živelné katastrofy	Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
Vzdálenost a rychlost – měření a odhady	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
Umění a řemeslo - jejich vztah, pojetí díla, formy práce	Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy
Pamětné i písemné sčítání a odčítání	Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Písemné násobení vícemístných čísel	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Písemné dělení vícemístného čísla jednomístným (se zbytkem)	Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
Užití závorek	Provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

Odhad, kontrola výsledku početní operace	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Zaokrouhlování	Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
Představa záporného čísla jako adresy	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose
Kmenové zlomky	Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
	Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel
Desetinné číslo (zápis, umístění na číselné ose)	Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
Převádění jednotek času	Provádí jednoduché převody jednotek času
Různé druhy trojúhelníků a čtyřúhelníků, kružnice, kruh	Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
RVP výstupy	ŠVP výstupy
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Odhalí prvky vedoucí k rozuzlení zápletky
	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Rozumí jednoduché metafoře
	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
	Rozezná nesprávně přečtené slovo a sám se opraví
	Interpretuje přiměřeně náročný text, porozumí jeho hlavní myšlence
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci

a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Zapíše přímou řeč
	Dělá si výpisky
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Všímá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Převypráví klíčové detaily příběhu
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Používá vhodná slova
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Samostatně řekne, o čem kniha je
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz	Vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Mluví srozumitelně se správnou intonací
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
	Mluví srozumitelně se správnou intonací
	Umí se v mluveném projevu sám/sama opravit.
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Formuluje otázku
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na otázky
	Má základní návyky psaní na počítači

ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Pracuje s jednoduchou osnovou
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku
	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snaží zjistit
	Používá vhodná slova
	Všímá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Pracuje s ohebnými slovními druhy; rozumí stavbě slova
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	Rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty

	Gramatické znalosti aplikuje při větě skladbě (věta, souvětí, shoda)
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	Zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
	Gramatické znalosti aplikuje při větě skladbě (věta, souvětí, shoda)
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Z textu vypíše známou i pro něj novou informaci
	Zapíše přímou řeč
	Rozezná přímou řeč
	Samostatně řekne, o čem kniha je
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Umí porovnat různé texty, najde shody a rozdíly
	Popíše pocity, které v něm čtení vyvolalo; podle zadání dokáže najít vhodný text, knihu
	Rozumí jednoduché metafoře
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže to vysvětlit
	Převypráví klíčové detaily příběhu
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku
	Formuluje podstatné vlastními slovy
	Zapíše přímou řeč
	Dělá si výpisky
	Samostatně řekne, o čem kniha je
Všimá si už v textu, kde se příběh odehrává, co se děje, jaké jsou postavy, dokáže najít v jednoduchém delším textu jasné informace	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých	Všimá si, jakými slovy je příběh nebo text napsán, dokáže říct, proč to tak je

textů	Rozezná přímou řeč
	Rozezná v knize skutečné od neskutečného
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Rozumí jednoduché metafoře
	Při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy
ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektuje rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Z každodenního života odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Zná společenskou hodnotu práce
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Rozšiřuje zásobu různých relaxačních technik Vyvažuje studium a odpočinek Má nastaven denní režim Chápe význam pohybu pro své zdraví Zná nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
	Uvědomuje si specifika své osobnosti Rozpoznává a respektuje různé osobnostní specifika Reflektuje a rozvíjí své silné stránky a zájmy
	Žák se orientuje v různých pojetích času, navštíví lokální historickou památku, tvoří příběh, využívá různé historické zdroje Žák se orientuje v elementárním běhu věků - periodizace Zná základní chronologickou kostru českých dějin a některé velké příběhy české historie, kriticky reflektuje české národní mýty

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchovávání Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

	Orientuje se v jízdnicích řádech a pravidlech přepravy Umí používat poštovní služby Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy

ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost Orientuje se v terénu Umí se samostatně obléct a zabalit si věci na jednodenní výpravu
ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích	Žák zná své město, orientuje se na jeho plánu Žák se seznamuje s rozdělením přírodních zdrojů a jejich využíváním, používá geopolitickou mapu světa Poznává a respektem rozlišuje motivy stejnosti a jinakost
ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	Zná základní instituce a jejich souvislosti Kriticky reflektuje možnosti základních principů demokracie (většinová volba, obecná občanská práva) Aktivně se zapojuje do veřejného života ve své čtvrti

ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	Chápe vztahy a vyvozuje a dodržuje pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, mezi chlapci a dívkami, v obci, spolku Zná různé druhy rozhodovacího procesu Uvědomuje si role, které je schopen v týmu zastávat a které zastávají ostatní Je schopen sledovat společný cíl, zaměřit na něj své jednání a přibližovat se k němu
ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení	Chápe vztahy a vyvozuje a dodržuje pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, mezi chlapci a dívkami, v obci, spolku Zná různé druhy rozhodovacího procesu Uvědomuje si role, které je schopen v týmu zastávat a které zastávají ostatní Je schopen sledovat společný cíl, zaměřit na něj své jednání a přibližovat se k němu
ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Umí aktivně naslouchat Umí empaticky reagovat Umí zformulovat konstruktivní zpětnou vazbu Umí odmítat a přijmout odmítnutí Umí vyjednávat způsobem odpovídajícím situaci Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky Umí vhodně argumentovat ve prospěch navrhovaného řešení Umí uzavírat vyjednávání konkrétní dohodou a je si vědom závaznosti a důsledků těchto dohod Nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému
ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Umí hospodařit s kapesným Orientuje se v cenách základního zboží Provádí jednoduché operace platebního styku Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti
ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	Popíše životní cyklus běžných výrobků denní spotřeby

ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	Zná základní instituce a jejich souvislosti Kriticky reflektuje možnosti základních principů demokracie (většinová volba, obecná občanská práva) Aktivně se zapojuje do veřejného života ve své čtvrti
ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	Zná základní instituce a jejich souvislosti Kriticky reflektuje možnosti základních principů demokracie (většinová volba, obecná občanská práva) Aktivně se zapojuje do veřejného života ve své čtvrti
ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	Žák se orientuje v různých pojetích času, navštíví lokální historickou památku, tvoří příběh, využívá různé historické zdroje Žák se orientuje v elementárním běhu věků - periodizace Zná základní chronologickou kostru českých dějin a některé velké příběhy české historie, kriticky reflektuje české národní mýty
ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	Žák se orientuje v různých pojetích času, navštíví lokální historickou památku, tvoří příběh, využívá různé historické zdroje Žák se orientuje v elementárním běhu věků - periodizace Zná základní chronologickou kostru českých dějin a některé velké příběhy české historie, kriticky reflektuje české národní mýty
ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Žák se orientuje v různých pojetích času, navštíví lokální historickou památku, tvoří příběh, využívá různé historické zdroje Žák se orientuje v elementárním běhu věků - periodizace Zná základní chronologickou kostru českých dějin a některé velké příběhy české historie, kriticky reflektuje české národní mýty
ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období	Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období

ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Všimá si příběhů, které se v přírodě a krajině odehrávají
ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	Stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života	Využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob	Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob

	Umí aplikovat techniky, které mu vyhovují při učení Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie Rozvíjí soustředění Učí se pracovat s různými způsoby získávání informací
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek	Umí aktivně naslouchat Umí empaticky reagovat Umí zformulovat konstruktivní zpětnou vazbu Umí odmítat a přijmout odmítnutí Umí vyjednávat způsobem odpovídajícím situaci Vyhledá informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky Umí vhodně argumentovat ve prospěch navrhovaného řešení Umí uzavírat vyjednávání konkrétní dohodou a je si vědom závaznosti a důsledků těchto dohod Nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá řešení problému
ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc
ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc

	Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Chápe vztahy a vyvozuje a dodržuje pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, mezi chlapci a dívkami, v obci, spolku Zná různé druhy rozhodovacího procesu Uvědomuje si role, které je schopen v týmu zastávat a které zastávají ostatní Je schopen sledovat společný cíl, zaměřit na něj své jednání a přibližovat se k němu Přivolá pomoc v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví zná postup v případě ohrožení Umí obhájit a odůvodnit své názory Konflikty uzavírá dohodou o dalším postupu řešení Rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy Z každodenního života odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Zná společenskou hodnotu práce
ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy	Umí hospodařit s kapesným Orientuje se v cenách základního zboží Provádí jednoduché operace platebního styku Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru

	Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy Z každodenního života odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Zná společenskou hodnotu práce
ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
	Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy Z každodenního života odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Zná společenskou hodnotu práce
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu	Prakticky si prožije růst rostliny od semínka do plodu
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchování Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchování Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru

materiálu	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Rozšiřuje zásobu různých relaxačních technik Vyvažuje studium a odpočinek Má nastaven denní režim Chápe význam pohybu pro své zdraví Zná nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty
	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc
ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	Prakticky si prožije růst rostliny od semínka do plodu
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i	Prakticky si prožije růst rostliny od semínka do plodu

jiné rostliny	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	Prakticky si prožije růst rostliny od semínka do plodu
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Umí poskytnout první pomoc u drobných zranění a úrazů Umí předcházet drobným úrazům a poraněním Zná stabilizovanou polohu a umí zkontrolovat základní životní funkce Rozpozná život ohrožující zranění a zajistí lékařskou pomoc
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchování Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchování Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	Umí zvolit vhodnou skladbu stravy Rozumí výběru potravin a způsobu jeho uchovávání Připraví samostatně jednoduchý pokrm Při vaření udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce Ví, co jsou návykové látky, jaké je riziko hracích automatů a závislosti na počítačích, zná nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Rozlišuje osobní a neosobní vztahy Umí aplikovat zásady kultivovaného projevu Umí svoje jednání přizpůsobit situaci Orientuje se v jízdnicích řádech a pravidlech přepravy Umí používat poštovní služby Uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných Vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasu v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru

HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledavač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje Základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online

ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledávač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje Základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledávač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje Základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledávač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje Základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech,	Pracuje s různými materiály, osvojuje si základní pracovní postupy

v knihovnách a databázích	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledavač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje Základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	Umí aplikovat techniky, které mu vyhovují při učení Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie Rozvíjí soustředění Učí se pracovat s různými způsoby získávání informací
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru	Ovládá základní funkce textového, tabulkového editoru a prezentačních softwarů Umí používat internetový vyhledavač Chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje Základní problémy při provozu digitální techniky Umí komunikovat online

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	Činí rozhodnutí a dohlíží jejich důsledky Rozpoznává obecné a opakující se v rozmanitosti světa Žák nachází limity smyslového poznání - zdání, omyl, smyslový klam
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru

volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)	
VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru
VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Žák tvoří v rámci žánrů Rozeznává druhy umění a žánry Žák vnímá místo umění ve veřejném prostoru

Space 6. - 7. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Specifické duševní změny v dospívání Charakterové vlastnosti Techniky aktivního naslouchání Pozitivní myšlení Sebereflektivní techniky	Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebezpřijetí Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání
Plánování času Práce s informacemi Reakce na změnu Zdroje vnitřní motivace	Plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, aby dosahoval výsledků a odpovídalo individuálnímu nastavení Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích Umí se adaptovat na životní změny Využívá nástrojů vnitřní motivace Seznamuje se s paměťovými technikami Umí využívat paměťové techniky Ví, jaký způsob retence informací je pro něho nejvhodnější
Zásady život zachraňujících úkonů	Aplikuje před-lékařskou první pomoc

Praktický nácvik KPR	
Techniky zvyšující soustředěnost Využití relaxačních technik v praxi Intimní a duševní hygiena Relaxační techniky pro práci se stresem	Zná zásady osobní, intimní a duševní hygieny Využívá relaxačních technik k regeneraci organismu a překonání únavy a předcházením stresovým situacím
Pohlavně přenosné choroby Sexuální diverzita Tělesné změny v pubertě Hormonální antikoncepce	Má zodpovědný vztah k sexualitě Rozlišuje a respektuje různé sexuální orientace, je schopen je rozlišit od sexuální patologie Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k osobám opačného pohlaví Chápe význam a rizika antikoncepce
Civilizační nemoci Poruchy příjmu potravy Jednoduché recepty	Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Ví o poruchách stravování Připraví samostatně teplé jídlo v souladu se zásadami zdravé výživy
Psychosociální dopady používání návykových látek K rizová centra	Chápe psychosociální dopady používání návykových látek Ví, kde vyhledat pomoc pro sebe i pro ostatní v případě problémů s návykovými látkami
Kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Pravidla práce ve skupině Kulturní zvláštnosti Názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí v menšinách Netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí	Rozumí vztahům ve dvojici Je schopen zorganizovat práci skupiny Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Objasní potřebu tolerance ve společnosti a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
Win – win strategie, techniky aktivního naslouchání, empatie, vyjednávací strategie	Umí vyjednávat Při jednání využívá vhodně techniky aktivního naslouchání Umí vědomě používat empatii ke zklidnění emocí
Krizová intervence Evakuační a invakuační pravidla Principy a postupy řešení konfliktů Manipulace a obrana proti manipulaci	Je obeznámen s možnostmi ohrožení státu Ví, co je násilné chování a jak v případě jeho existence reagovat Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší odpovídajícím způsobem Ví, co je šikana a jiné projevy násilí a jak se jim bránit Umí rozeznat různé formy manipulace a umí se manipulaci ubránit a druhými vědomě

	nemanipuluje
Spotřeba, úspora, investice Domácí hospodaření Hospodaření v domácnosti Výroba a údržba drobných výrobků	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
Základy právních norem a právní odpovědnost Duševní vlastnictví Citační normy Teorie základních lidských práv Listina základních práv a svobod	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví
Reklamy Mediální etika Legislativa medií	Kriticky přistupuje k mediálním informacím Vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Uvědomuje si rizika práce s internetem Zná základní právní normy mediální komunikace
Kritické čtení	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
Práce s textem	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
Klíčová slova	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy). Během poslechu je schopen rozlišovat důležité informace od méně důležitých
Tvorba příběhu	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
Interpretace textu	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův

	záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
Reprodukce textu	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	Pamatuje si skoro celý obsah slyšeného a při poslechu si dělá poznámky
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
Práce s informacemi a zdroji	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
	Zhodnotí webovou stránku z různých hledisek (kdo ji vytvořil a kdy, jaké informace na ní najdeme, jaký je její účel)
Zážitkové čtení	Využívá četbu/texty při studiu i pro relaxaci
Principy vyhledávání informací	Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace
Literární druhy a žánry-rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; verš, rým, přirovnání	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (institute) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
	Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává
Funkce textu	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
Jádro výpovědi	Během poslechu je schopen rozlišovat důležité informace od méně důležitých
Věcné naslouchání (soustředěné, aktivní)	Pamatuje si skoro celý obsah slyšeného a při poslechu si dělá poznámky
Členění textu	Text člení na odstavce
Koherence a koheze textu	Text člení na odstavce
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Správně sestaví text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu
Pravopis - automatické opravy	Samostatně píše na počítači
Písemná komunikace	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na složitější otázky
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu

Elektronická komunikace	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na složitější otázky
Osnova	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
Tvůrčí psaní	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
	Píše vlastní krátké a srozumitelné příběhy a snažím se zachytit jejich atmosféru
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku (příběh, vyprávění, popis, úvahu...)
	Správně sestaví text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu
Jazykové příručky	Pracuje s jazykovými příručkami
Porozumění textu	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
Větná skladba	Rozpozná větu jednoduchou a souvětí
	Rozumí vztahu větných členů ve větě
Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování)	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
	V mluveném projevu se sám/sama opraví
	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače
Větná skladba v praxi	Vyjadřuje se v delších souvětích
Slovní zásoba a tvoření slov – slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
	Používá vhodná slova
	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snažím zjistit
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
Vyprávění, popis	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
	Celými otázkami se bez problémů ptá
	Své otázky volí s ohledem na situaci
Diskuse, debata	Vyjádří svůj postoj k tématu Odpovídá k tématu
Situační komunikace	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
	Celými otázkami se bez problémů ptá

	Své otázky volí s ohledem na situaci
Projev, proslov	Sestaví krátký projev na určité téma
Prezentace	Je schopen/schopna jednoduché prezentace před posluchači
Stylistika, autorský styl	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
„Osudové osmičky“ v českých dějinách	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
Středověké Španělsko / Buddha	Žák projevuje hlubší znalost základů křesťanství, judaismu, islámu, sekulárního humanismu a jejich vztahů Žák poznává některé mimoevropské náboženské systémy a tradice Kriticky promýšlí a diskutuje vztah náboženství a životních krizí Je seznámen s problematikou a riziky sekt
Galerie / Koncertní sál	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
Soudní systém / Bankovní sektor	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
Témata presokratické filosofie / Trest smrti	Žák vstupuje do problematiky v historické chronologii: od antiky k dnešku – základní etická témata Žák vstupuje do problematiky v historické chronologii: od antiky k dnešku – svět, bytí Žák vstupuje do problematiky v historické chronologii: od antiky k dnešku – sebepoznání a poznání světa
Jeden ze sousedních států / Jedno město ČR	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
Spisovný jazyk	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Nářečí a obecná čeština	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
Zásady bezpečného pohybu a přespání v přírodě	Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Ovládá tábornické dovednosti potřebné pro

	vícedenní pobyt v přírodě
Tábornické dovednosti	Ovládá tábornické dovednosti potřebné pro vícedenní pobyt v přírodě
Význam přírody pro člověka	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka
Šetrné chování v přírodě i v domácnosti	Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
	Rozumí tomu, kde se bere jídlo, které kupuje v obchodě
Proces vzniku potravin	Umí si vypěstovat ovoce/zeleninu a použít je v kuchyni
Výstroj na vícedenní výpravu	Umí si samostatně zabalit na výlet s přespáním v přírodě
Paleobiologie	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
Biomy světa	Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
Stavba lidského těla	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
Orgánové soustavy	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
Prenatální a postnatální vývoj člověka	Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
Infekční nemoci (viry, bakterie) - způsoby šíření a prevence	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
Chemické látky používané v domácnosti	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek

(chemické složení, funkce a bezpečnost)	v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
Oheň, hasicí přístroje	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
Práce s velkými čísly, zaokrouhlování, odhady	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Mocniny a odmocniny	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
Použití kalkulačky, výpočetní techniky	Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
Racionální čísla (zlomky, procenta, desetinná čísla, souvislost mezi nimi), základní operace, řešení problémů	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Aplikační úlohy na procenta (úrok)	Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Základní operace v oboru celých čísel	Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
Použití různých jednotek, převádění, odhady (s důrazem na použití v běžném životě)	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu
Lineární rovnice	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Soustavy lineárních rovnic	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
Různé strategie řešení slovních úloh od metody pokus-omyl po využití jazyka algebry	Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá

	matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Poměr, měřítko	Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
	Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
Přímá a nepřímá úměrnost (trojčlenka nebo jiné řešitelské strategie)	Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
RVP výstupy	ŠVP výstupy
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj	Kriticky přistupuje k mediálním informacím Vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí Uvědomuje si rizika práce s internetem Zná základní právní normy mediální komunikace
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Používá vhodná slova Vyjadřuje se v delších souvětích Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače V mluveném projevu se sám/sama opraví Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Používá vhodná slova Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače V mluveném projevu se sám/sama opraví
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Rozlišuje, kdy je vhodné co a jak říci Vyjádří svůj postoj k tématu Odpovídá k tématu
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu

myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace
	Zhodnotí webovou stránku z různých hledisek (kdo ji vytvořil a kdy, jaké informace na ní najdeme, jaký je její účel)
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
	Dokáže písemně reagovat, odpovědět na složitější otázky
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Vyjadřuje se v delších souvětích
	Rozumí vztahu větných členů ve větě
	Rozpozná větu jednoduchou a souvětí
	Správně sestaví text s logickou dějovou a časovou posloupností příběhu
	Text člení na odstavce
	Podle zadání vyhledává v textu potřebné informace
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Sestaví krátký projev na určité téma
	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
	Používá vhodná slova
	Napíše text přiměřeného rozsahu na dané téma, k obrázku (příběh, vyprávění, popis, úvahu...)
	Pracuje s jazykovými příručkami
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Při vlastním psaní zkouší používat zajímavá slova, slovní spojení, souvětí
	Samostatně píše na počítači
Text člení na odstavce	
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	V mluveném projevu se sám/sama opraví
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Slovní zásobu rozšiřuje o nová slova, jejichž význam se snažím zjistit
	Pracuje s jazykovými příručkami
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly	Pracuje s jazykovými příručkami

českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Používá vhodná slova
	Vhodnou slovní zásobou dosáhne efektivní komunikace a porozumění v písemném projevu
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Volí a používá vhodná slova vzhledem ke kontextu
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí	Vyjadřuje se v delších souvětích
	Rozumí vztahu větných členů ve větě
	Rozpozná větu jednoduchou a souvětí
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Mluví spisovně a přiměřeně nahlas s ohledem na posluchače
	Rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Je schopen/schopna jednoduché prezentace před posluchači
	Sestaví krátký projev na určité téma
	Vypravuje krátký příběh/provede popis
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
	Dokáže vymyslet, jak se může příběh vyvíjet a proč tomu tak je
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
	Interpretuje svými slovy i složitější text kratšího rozsahu
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	U některých textů dokáže říct, jaké byl autorův záměr (chtěl rozesmát, dojmout, donutit přemýšlet atd.)
	Formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
	Sestaví krátký projev na určité téma
	Vypravuje krátký příběh/provede popis
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí	Vypravuje krátký příběh/provede popis
	Píše vlastní krátké a srozumitelné příběhy a

základů literární teorie	snažím se zachytit jejich atmosféru
	Samostatně napíše osnovu příběhu a dle osnovy text
	Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty	Rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
	Porovná různé texty, najde, v čem se shodují a v čem liší
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Rozpozná druhy a žánry textu, vzájemně je porovnává
	Už během čtení předvídá, jak se text bude vyvíjet i s ohledem na jeho žánr (např. v dobrodružné knize, dívčím románu, fantasy).
	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (institute) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	Má zodpovědný vztah k sexualitě Rozlišuje a respektuje různé sexuální orientace, je schopen je rozlišit od sexuální patologie Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k osobám opačného pohlaví Chápe význam a rizika antikoncepce
	Aplikuje před-lékařskou první pomoc
	Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebedůvěry Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání
ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Aplikuje před-lékařskou první pomoc
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	Aplikuje před-lékařskou první pomoc
	Zná zásady osobní, intimní a duševní hygieny Využívá relaxačních technik k regeneraci organismu a překonání únavy a předcházením stresovým situacím
ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a	Aplikuje před-lékařskou první pomoc

bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytně první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	
ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče	Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VÍ o poruchách stravování Připraví samostatně teplé jídlo v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VÍ o poruchách stravování Připraví samostatně teplé jídlo v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VÍ o poruchách stravování Připraví samostatně teplé jídlo v souladu se zásadami zdravé výživy
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytně první pomoc při úrazech v kuchyni	Aplikuje před-lékařskou první pomoc
ČSP-9-6-05 poskytně první pomoc při úrazu v laboratoři	Aplikuje před-lékařskou první pomoc
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti

D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti

D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-5-01 vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti

D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti

D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby,	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své

vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka
	Uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	Objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	Aplikuje před-lékařskou první pomoc
P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků	Rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
P-9-6-06 uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
P-9-7-01 uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
P-9-7-02 rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
P-9-7-03 vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody	Ovládá tábornické dovednosti potřebné pro vícedenní pobyt v přírodě
	Umí si samostatně zabalit na výlet s přespáním v přírodě
P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	Ovládá tábornické dovednosti potřebné pro vícedenní pobyt v přírodě

VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	Žák samostatně a kriticky pracuje se zdroji a metodami historického bádání. Žák rozlišuje historii orientovanou na události vs. všednodennost. Rozumí tématům nacionalismu a zápasu o politicko-hospodářské uspořádání společnosti
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Je obeznámen s možnostmi ohrožení státu Ví, co je násilné chování a jak v případě jeho existence reagovat Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší odpovídajícím způsobem Ví, co je šikana a jiné projevy násilí a jak se jim bránit Umí rozeznat různé formy manipulace a umí se manipulaci ubránit a druhými vědomě nemanipuluje
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Je obeznámen s možnostmi ohrožení státu Ví, co je násilné chování a jak v případě jeho existence reagovat Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší odpovídajícím způsobem Ví, co je šikana a jiné projevy násilí a jak se jim bránit Umí rozeznat různé formy manipulace a umí se manipulaci ubránit a druhými vědomě nemanipuluje
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Umí vyjednávat Při jednání využívá vhodně techniky aktivního naslouchání Umí vědomě používat empatii ke zklidnění emocí
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	Rozumí vztahům ve dvojici Je schopen zorganizovat práci skupiny Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Objasní potřebu tolerance ve společnosti a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Rozumí vztahům ve dvojici Je schopen zorganizovat práci skupiny Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Objasní potřebu tolerance ve společnosti a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům

	lidské nesnášenlivosti Umí vyjednávat Při jednání využívá vhodně techniky aktivního naslouchání Umí vědomě používat empatii ke zklidnění emocí
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	Rozumí vztahům ve dvojici Je schopen zorganizovat práci skupiny Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Objasní potřebu tolerance ve společnosti a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebedpřijetí Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebedpřijetí Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebedpřijetí Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebedpřijetí Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání

VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby,	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva,

obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví

VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví Uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky (spotřeba, úspory, investice) Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby Rozumí domácímu účetnictví Orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Orientuje se v základních právních normách Respektuje duševní i osobní vlastnictví
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	Žák vstupuje do problematiky v historické chronologii: od antiky k dnešku – základní etická témata Žák vstupuje do problematiky v historické chronologii: od antiky k dnešku – svět, bytí Žák vstupuje do problematiky v historické chronologii: od antiky k dnešku – sebepoznání a poznání světa Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání

	společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	Je obeznámen s možnostmi ohrožení státu Ví, co je násilné chování a jak v případě jeho existence reagovat Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší odpovídajícím způsobem Ví, co je šikana a jiné projevy násilí a jak se jim bránit Umí rozeznat různé formy manipulace a umí se manipulaci ubránit a druhými vědomě nemanipuluje
	Žák rozvíjí znalost v oblasti politiky, práva, hospodářství Zná základní terminologii a témata těchto oblastí Komparuje různé systémy uspořádání společnosti - jejich limity Aktivně se zapojuje do veřejného života ve svém městě
	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
VV-9-1-04 vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění

obrazných vyjádření	Žák zná základní chronologii dějin umění
VV-9-1-05 rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	Žák vnímá a rozvíjí umění ve vztahu k své identitě Žák poznává svět umění (instituce) a mimoestetické funkce umění Žák zná základní chronologii dějin umění
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Rozumí vztahům ve dvojici Je schopen zorganizovat práci skupiny Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Objasní potřebu tolerance ve společnosti a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Rozumí vztahům ve dvojici Je schopen zorganizovat práci skupiny Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi Objasní potřebu tolerance ve společnosti a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Je obeznámen s možnostmi ohrožení státu Ví, co je násilné chování a jak v případě jeho existence reagovat Případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší odpovídajícím způsobem Ví, co je šikana a jiné projevy násilí a jak se jim bránit Umí rozeznat různé formy manipulace a umí se manipulaci ubránit a druhými vědomě nemanipuluje
VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	Dává do souvislosti složení potravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky Ví o poruchách stravování Připraví samostatně teplé jídlo v souladu se zásadami zdravé výživy
VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům	Aplikuje před-lékařskou první pomoc Plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, aby

zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	dosahoval výsledků a odpovídalo individuálnímu nastavení Vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích Umí se adaptovat na životní změny Využívá nástrojů vnitřní motivace Seznamuje se s paměťovými technikami Umí využívat paměťové techniky Ví, jaký způsob retence informací je pro něho nejvhodnější Vědomě přizpůsobuje své chování v různých situacích s různými lidmi Je schopen realistického sebehodnocení a sebezpřijetí Rozvíjí pozitivní přístup k sobě i druhým Uvědomuje si duševní změny v období dětství, puberty, dospívání
VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Zná zásady osobní, intimní a duševní hygieny Využívá relaxačních technik k regeneraci organismu a překonání únavy a předcházení stresovým situacím
VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví	Má zodpovědný vztah k sexualitě Rozlišuje a respektuje různé sexuální orientace, je schopen je rozlišit od sexuální patologie Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k osobám opačného pohlaví Chápe význam a rizika antikoncepce
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Má zodpovědný vztah k sexualitě Rozlišuje a respektuje různé sexuální orientace, je schopen je rozlišit od sexuální patologie Respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k osobám opačného pohlaví Chápe význam a rizika antikoncepce
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Chápe psychosociální dopady používání návykových látek Ví, kde vyhledat pomoc pro sebe i pro ostatní v případě problémů s návykovými látkami
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat	Orientuje se na mapě ČR Zná globální instituce a jejich význam

z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů	Promýšlí problematiku ciziny a cizinců
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Ovládá tábornické dovednosti potřebné pro vícedenní pobyt v přírodě
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Ovládá tábornické dovednosti potřebné pro vícedenní pobyt v přírodě

Space 6. - 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Hmyz - systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Bezobratlí živočichové vyjma hmyzu - systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Ryby - systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Obojživelníci - systematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Plazi - sytematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Ptáci - sytematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Savci - sytematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
Houby - sytematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
	Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
	Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků
	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do

Bezcévné rostliny - sytematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	říší a nižších taxonomických jednotek
	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin
	Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků
	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
Cévnaté rostliny - sytematika, morfologie, fyziologie, význam pro člověka	Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin
	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
	Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
Průzkum českých ekosystémů	Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
	Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních

	řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
	Uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému
Vesmír	zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
Sféry Země	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
Endogenní a exogenní procesy v litosféře	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
Živelné katastrofy	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
Podnebné pásy, střídání ročních období v mírném pásu	Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi
	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
Základní příklady nerostů a hornin	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
Orientace v mapě světa	Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
Fyzická geografie České republiky	Hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
Využití online mapy, GPS souřadnice	Lokalizuje na mapách světadílů, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

	Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
Atomy, molekuly	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
Silové působení a pohyb částic	Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
	Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
	Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
	Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
Periodická soustava prvků	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
Významné anorganické sloučeniny a jejich vlastnosti	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek
	Rozlišuje směsi a chemické látky
	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
	Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
Významné organické sloučeniny a jejich vlastnosti	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek
	Rozlišuje směsi a chemické látky

	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
Důležité chemické reakce, rovnice	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
pH	Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
Směsi	Rozlišuje směsi a chemické látky
Práce, energie a její přeměny	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
Pohyb (vzdálenost, rychlost)	Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
Hmotnost, objem, hustota	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
Síla (příklady sil – gravitace, magnetismus, Newtonovy zákony)	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

	Změří velikost působící síly
	Využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
Mechanika vody a vzduchu (tlak, Archimedův zákon)	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
Teplota, teplo a skupenství látek	Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
	Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
Elektřina	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
	Zapojí správně polovodičovou diodu
Světlo a zvuk	Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
	Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
	Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
	Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
Fungování přístrojů a spotřebičů s důrazem na fyzikální zákony, které se přitom uplatňují	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
	Zapojí správně polovodičovou diodu
Základní objekty ve vesmíru (planety, hvězdy, komety, galaxie...)	Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Použití proměnné při řešení úloh	Matematizuje jednoduché reálné situace

	s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Jednoduché algebraické výrazy a operace s nimi (zaměření na aplikaci při řešení problémů)	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Práce s větším souborem dat	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat
Aritmetický průměr	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Grafické zpracování dat	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Algoritmické myšlení	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Množiny (výčet prvků, průnik, sjednocení)	Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
Dělitelnost čísel 2, 3, 4, 5, 10, prvočíslo	Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
RVP výstupy	ŠVP výstupy
CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek	Určí společné a rozdílné vlastnosti látek
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Rozlišuje směsi a chemické látky
CH-9-2-05 rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití	rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech	Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech	Rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	Orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti
CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání	Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání

CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu	Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	Aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu
CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí	Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi
CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití	Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
F-9-1-01 změní vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa	Změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty	Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů	Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu	Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
F-9-2-03 změní velikost působící síly	Změří velikost působící síly
F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých	Využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

situacích	
F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů	Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa	Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh	Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem	Určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku	Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu	Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí	Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností	Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu	Zapojí správně polovodičovou diodu

F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh	Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek	Třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích	Vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	Rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) živočichů
	Objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků
P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	Odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku	Porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	Vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	Rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	Odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní	Porovná základní vnější a vnitřní stavbu

stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	Rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	Odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života	Objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
	Rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě	Porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů

Space 8. - 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Empatie a techniky aktivního naslouchání	Dokáže druhým pomáhat se zvládním emocionálních výkyvů Neupírá právo druhým na jejich emoce
Relaxační techniky a techniky mentální hygieny	Umí využít nástrojů mentální hygieny
Techniky osobnostně – sociálního rozvoje Techniky dramatické výchovy	Reflektuje svoje silné stránky při výběru dalšího vzdělávání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Rozvíjí svou autenticitu
Práce s různorodými zdroji informací Systematická práce s informacemi Práce s poznámkami	Umí využívat různá média jako zdroje informací Umí rozpoznat důvěryhodnost zdrojů Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
Neverbalita při prezentacích Aplikovaná neverbalita Sebereflektivní techniky	Volí vhodné neverbální prostředky v různých situacích Reflektuje a přijímá svůj neverbální projev
Úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě Úrazy elektrickým proudem Základy krizové intervence	Ví, jak předcházet kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním Prokazuje odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů v případě psychické nebo fyzické újmy vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
Přenosné choroby Vnější faktory ovlivňující zdraví (kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota)	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
Rodičovství Respektující postoj k vlastnímu tělu Pohlavně přenosné nemoci S sexuální orientace, promiskuita, prostituce, pornografie; předsudky a diskriminace; deviantní chování - sexuální zneužívání a způsoby ochrany před ním	Je obeznámen s riziky nezralého rodičovství Ví o nemocech přenosných pohlavním stykem Reflektuje postoje ke své sexualitě a sexuálnímu chování
Psychosociální dopady používání návykových látek Krizová centra	Chápe psychosociální dopady používání návykových látek Ví, kde vyhledat pomoc pro sebe i pro ostatní v případě problémů s návykovými látkami

Týmové role Mechanismy podporující funkčnost rodiny Riziko totality kolektivu	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
	Je obeznámen s riziky nezralého rodičovství Ví o nemocech přenosných pohlavním stykem Reflektuje postoje ke své sexualitě a sexuálnímu chování
	Umí využít své týmové role při spolupráci s ostatními Rozumí fungování rodiny a chápe mechanismy podporující funkčnost rodiny Umí obhájit autonomii ve vztahu ke kolektivu
Práce s agresivitou, rozhodovací strategie, aplikace zkušeností	Umí využít své týmové role při spolupráci s ostatními Rozumí fungování rodiny a chápe mechanismy podporující funkčnost rodiny Umí obhájit autonomii ve vztahu ke kolektivu
	Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy Aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací Umí vhodně reagovat na agresivitu protistrany při jednání Uklidní emoce při konfliktním jednání Umí aplikovat různé rozhodovací strategie
Křivka prožívání změny a techniky vyrovnávání se se změnou Odmítání Vyjednávací a mediační dovednosti Rizikové situace silniční a železniční dopravy Základy první pomoci Pomoc druhým v krizových situacích Sekty Manipulace Media	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
Nástroje přesvědčivé prezentace Práce s trémou	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí

	Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu Vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu Umí prezentovat připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, prezentovat referát, umí uřídit diskuzi Umí připravit a vést interaktivní prezentaci
Spoření Orientace v nabídce produktů Ochrana proti podvodníkům Inflace Vyrovnaný, schodkový a přebytkový rozpočet Cena vs. hodnota	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
Praktická práva a povinnosti vyplývající z dosažení věku 15 let Spotřebitelská práva Mezinárodní právo	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
Mediální informace Formální a obsahová analýza Mediální etika	Kriticky přistupuje k mediálním informacím (přiměřeně svému věku) Rozeznává mediální žánry
Nástroje na organizaci času Techniky řízení času Kladení otázek Organizace času Posilování vůle	Objasní význam vůle při dosahování cílů a zvědomuje si překonávání překážek Umí reflektovat a plánovat životní cíle, je schopen nahlédnout svou životní perspektivu Reguluje svoje vlastní jednání a posiluje svoji vůli Organizuje svůj čas a plánuje si učení Stanovuje si osobní cíle a kroky k jejich dosažení
Operační systémy Nástroje PowerPointu (popř. jiného programu na prezentace) N nástroje textového editoru Vyhledávání na internetu Základy grafiky na PC Duševní vlastnictví Citace Cloud Tvorba prezentací Hardware Nové trendy v IT	Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT

	Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
Zvyky Mravy Etika	Přemýšlí o vztahu mezi etikou a zásadami společenského chování Kulturní kontext společenského chování
Doprava lidí a materiálu Pravidla silničního provozu	Orientuje se ve způsobech dopravy a ví, jak je využít Zná pravidla silničního provozu
Historie i futurologický výhled trhu práce Pracovní právo Typy a formy pracovních činností	Orientuje se ve vývoji trhu práce Orientuje se v dělbě práce a činnostech, chápe výhody spolupráce lidí i individuální práce Orientuje se v možnostech na pracovním trhu (závislá, nezávislá činnost atd.) Zná základy pracovního práva
Rozvoj kreativních dovedností (vyprávění příběhů, Design, Empatie, syntéza) Aplikace kreativních technik při řešení problémů Realizace inovativních projektů Improvizační techniky Autenticita Techniky zvládnání změn	Používá kreativní techniky při řešení problémů Uplatňuje postupné kroky v inovativním procesu Je schopen/na realizovat inovativní projekty Nebojí se použít netradiční řešení Umí pracovat se změnou
Metody kritického myšlení Komplexita světa	Využívá metody rozvíjející kritické myšlení Umí se na věc podívat z různých úhlů pohledu Reflektuje komplexní povahu skutečnosti Umí kriticky zhodnotit kvalitu informací
Technika čtení	Při tichém čtení dokáže rychle přelést text a rozpoznat důležité informace. Přizpůsobí techniku čtení svému záměru
Kritické čtení	Dokáže porovnat, jak jsou stejné věci nebo myšlenky popsány v různých textech. Usuzuje, jaké myšlenky text obsahuje, třídí je na hlavní a vedlejší, propojuje je a hledá, jak spolu souvisejí Porovná různé webové stránky, vybírá si podle své potřeby ty nejvhodnější Kombinuje, porovnává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.

	Uplatňuje zásady kritického čtení: dokáže ověřit předpokládané závěry, dokáže zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit
Literární kontext	S pomocí návodných otázek dokáže říct, co text ovlivnilo (doba, společnost...).
Principy vyhledávání informací	Porovná různé webové stránky, vybírá si podle své potřeby ty nejvhodnější
	Kombinuje, porovnává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
	Podle zadání vyhledává v delším a složitějším textu potřebné informace
	Informace si ověřuje z různých zdrojů
Klíčová slova	Při tichém čtení dokáže rychle přelétnout text a rozpoznat důležité informace.
	Podle zadání vyhledává v delším a složitějším textu potřebné informace
	Sumarizuje hlavní body textu Dělá si poznámky
Argumentace	Uplatňuje zásady kritického čtení: dokáže ověřit předpokládané závěry, dokáže zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit
	Logicky formuluje a argumentuje
Práce se zdroji a aplikacemi	Využívá všech možností internetu pro práci na projektech
Interpretace textu	Pamatuje si téměř celý obsah přečteného/slyšeného a interpretuje ho
	Na základě četby/poslechu je schopen/schopna jasné a smysluplné interpretace textu
Reprodukce textu	Pamatuje si téměř celý obsah přečteného/slyšeného a interpretuje ho
	Na základě četby/poslechu je schopen/schopna jasné a smysluplné interpretace textu
Grafická úprava textu	Grafická podoba a forma sdělení je v souladu s obsahem/cílem
	Vyjadřuje se srozumitelně, čitelně, gramaticky správně, účelně a přehledně
Pravopis, automatické opravy	Všímá si oprav při psaní na počítači
	Opraví svůj text
Jádro výpovědi	Sumarizuje hlavní body textu Dělá si poznámky
Jazykové příručky	Pracuje s jazykovými příručkami
	Běžně a efektivně pracuje s tištěnými i elektronickými jazykovými příručkami
Tvůrčí psaní	Ve vlastních textech se snaží používat takový jazyk a styl, aby byla obsahová stránka textu

	v souladu s jeho formou Píše tak, že účel textu je patrný na první pohled a text je zcela srozumitelný Samostatně napíše náročný slohový útvar (úvaha, esej) v písemném projevu formuluje a vyjadřují své názory, myšlenky, prožitky, používá vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti Píše různé slohové útvary na zadané či volné téma, vlastní příběhy, texty
Diskuse, debata	Logicky formuluje a argumentuje
Složitější slohové útvary	Samostatně napíše náročný slohový útvar (úvaha, esej) v písemném projevu formuluje a vyjadřují své názory, myšlenky, prožitky, používá vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti
Slovní zásoba	Samostatně napíše náročný slohový útvar (úvaha, esej) v písemném projevu formuluje a vyjadřují své názory, myšlenky, prožitky, používá vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti
	Smysluplně se vyjádří a vhodným výběrem obrátů zaujme posluchače
	Bohatou slovní zásobu používá v mluveném i psaném projevu
Práce s textem	Samostatně sestaví výtah i výpisky z textu
Funkce textu	Text přizpůsobí účelu a cílové skupině
	Vyjadřuje se srozumitelně, čitelně, gramaticky správně, účelně a přehledně
Pravopis	Vyjadřuje se srozumitelně, čitelně, gramaticky správně, účelně a přehledně
Prezentace	Prezentuje Improvizuje
	Přizpůsobuje prezentaci posluchačům, situaci, prostředí, reaguje na zpětnou vazbu
Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu	Zpaměti cituje, parafrázuje
Technika mluveného projevu	Mluví zřetelně, plynule a s patřičnou dikcí
Spisovný/nespisovný jazyk	Zná rysy mateřského jazyka, jazyk umí vhodně použít
Vrstvy jazyka	Zná rysy mateřského jazyka, jazyk umí vhodně použít
Koheze a koherence	Vyjadřuje se srozumitelně, čitelně, gramaticky správně, účelně a přehledně
	Smysluplně se vyjádří a vhodným výběrem obrátů zaujme posluchače

	Improvizovaný ústní projev má logiku a smysl
Komunikace	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru Přizpůsobuje prezentaci posluchačům, situaci, prostředí, reaguje na zpětnou vazbu
Sudety / Česko-Slovensko - vztah v proměnách historie	Osvojuje si a kriticky hodnotí různé pohledy na historii Zná význam historie pro současnost Žák komparuje motivy trvalého a mizejícího – co z historie zůstává a co mizí? Proč? Žák se seznamuje s problematikou národních vztahů a jejich proměn
Geopolitické konflikty 20.století	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
Moderní české a evropské dějiny	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
Pojetí času v současné religiozitě / Motiv zdraví v současné religiozitě	Žák se seznamuje s dnešní podobou velkých náboženských tradic Rozumí pojmu New Age Žák rozlišuje různou hloubku spirituality v konfrontaci s konzumní spiritualitou
Teorie a praxe umění	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění
Tištěné masové médium / Blog	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový

	sektor, vztahy mezi školami...
Platón a Aristoteles / Virtuální realita	Žák zná základní chronologii dějin myšlení od antiky k dnešku - rozvinutí
Cesta kakaových bobů / Ropa a kalašnikov	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Pravopis lexikální	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
Pravopis slovotvorný	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
Pravopis morfologický	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
Pravopis syntaktický	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
Krizové situace v přírodě	Umí řešit krizové situace, které mohou nastat na výpravě do přírody
Význam přírody pro člověka	Umí formulovat, v čem je pro něj příroda důležitá
Zásahy člověka do přírody	Posoudí dopad konkrétních zásahů člověka do přírody a krajiny
Trvale udržitelný rozvoj	Posoudí dopad konkrétních zásahů člověka do přírody a krajiny
Uhlíková stopa	Dokáže analyzovat, jaké důsledky má jeho chování na přírodu u nás i ve světě
Skleníkový efekt	Dokáže analyzovat, jaké důsledky má jeho chování na přírodu u nás i ve světě
Příčiny znečištění životního prostředí (uhlíková stopa, kyselá dešť, ...)	Dokáže analyzovat, jaké důsledky má jeho chování na přírodu u nás i ve světě Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
Základní evoluční principy	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Rozliší základní projevy a podmínky života,

	orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
Fylogeneze člověka	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
Klíčové druhy a jejich vliv na globální ekosystém	Vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam
	Rozlišuje a uvede příklady systémů organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému
	Uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
Stavba lidského těla, orgánové soustavy	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
Fyziologie člověka	Určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
Základní biomolekuly a jejich význam (proteiny, tuky, sacharidy...)	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů
Běžné nemoci a léčebné postupy	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
Chování u doktora, práva pacienta	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
Význam mikroorganismů pro člověka	Uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka
Stavba buňky (rostlinná, živočišná, bakteriální)	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
Chemická výroba	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
	Orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka
	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
Základní laboratorní dovednosti (příprava roztoků, jednoduché chemické reakce, bezpečnost práce)	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat

	nesmí
	Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
	Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
Fotosyntéza	Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
	Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
Shodnost, podobnost trojúhelníků	Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
Základní tělesa a jejich vlastnosti	Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
Použití proměnné při řešení úloh	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Jednoduché algebraické výrazy a operace s nimi (zaměření na aplikaci při řešení problémů)	Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
Práce s větším souborem dat	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data Porovnává soubory dat
Aritmetický průměr	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Grafické zpracování dat	Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
Úlohy z kombinatoriky a pravděpodobnosti	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
Algoritmické myšlení	Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
RVP výstupy	ŠVP výstupy
CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím	Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat

pracovat nesmí	nesmí
CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	Objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek
CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky	Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení	Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
CH-9-2-03 vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek	Vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
CH-9-2-04 navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi	Navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	Uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění
CH-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet	Vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy	Zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.	Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu	Určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů
CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi	Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	Usuzuje, jaké myšlenky text obsahuje, třídí je na hlavní a vedlejší, propojuje je a hledá, jak spolu souvisejí
	Porovná různé webové stránky, vybírá si podle své potřeby ty nejvhodnější
	Kombinuje, porovnává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů.
	Podle zadání vyhledává v delším a složitějším textu potřebné informace
	Informace si ověřuje z různých zdrojů

	Uplatňuje zásady kritického čtení: dokáže ověřit předpokládané závěry, dokáže zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	Přizpůsobuje prezentaci posluchačům, situaci, prostředí, reaguje na zpětnou vazbu
	Mluví zřetelně, plynule a s patřičnou dikcí
	Rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	Píše tak, že účel textu je patrný na první pohled a text je zcela srozumitelný
	Smysluplně se vyjádří a vhodným výběrem obrátů zaujme posluchače
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	Ve vlastních textech se snaží používat takový jazyk a styl, aby byla obsahová stránka textu v souladu s jeho formou
	Zná rysy mateřského jazyka, jazyk umí vhodně použít
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči	Volí vhodné neverbální prostředky v různých situacích
	Reflektuje a přijímá svůj neverbální projev
	Prezentuje Improvizuje Improvizovaný ústní projev má logiku a smysl
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	Logicky formuluje a argumentuje
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	Při tichém čtení dokáže rychle přelétnout text a rozpoznat důležité informace.
	Přizpůsobí techniku čtení svému záměru
	Usuzuje, jaké myšlenky text obsahuje, třídí je na hlavní a vedlejší, propojuje je a hledá, jak spolu souvisejí
	Uplatňuje zásady kritického čtení: dokáže ověřit předpokládané závěry, dokáže zaujmout kritické stanovisko ke čtenému a svůj názor zdůvodnit
	Sumarizuje hlavní body textu Dělá si poznámky Samostatně sestaví výtah i výpisky z textu
ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	Ve vlastních textech se snaží používat takový jazyk a styl, aby byla obsahová stránka textu v souladu s jeho formou
	Píše tak, že účel textu je patrný na první pohled a text je zcela srozumitelný
	Text přizpůsobí účelu a cílové skupině
	Vyjadřuje se srozumitelně, čitelně, gramaticky

	správně, účelně a přehledně
ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh	Bohatou slovní zásobu používá v mluveném i psaném projevu
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	Všímá si oprav při psaní na počítači
	Opraví svůj text
	Pracuje s jazykovými příručkami
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci	Běžně a efektivně pracuje s tištěnými i elektronickými jazykovými příručkami
	Bohatou slovní zásobu používá v mluveném i psaném projevu
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace	Píše tak, že účel textu je patrný na první pohled a text je zcela srozumitelný
	Ve vlastních textech se snaží používat takový jazyk a styl, aby byla obsahová stránka textu v souladu s jeho formou
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	V písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
	Všímá si oprav při psaní na počítači
	Opraví svůj text
	Vyjadřuje se srozumitelně, čitelně, gramaticky správně, účelně a přehledně
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Ve vlastních textech se snaží používat takový jazyk a styl, aby byla obsahová stránka textu v souladu s jeho formou
	Píše tak, že účel textu je patrný na první pohled a text je zcela srozumitelný
	Zná rysy mateřského jazyka, jazyk umí vhodně použít
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla	Pamatuje si téměř celý obsah přečteného/slyšeného a interpretuje ho
	Zpaměti cituje, parafrázuje
	Na základě četby/poslechu je schopen/schopna jasné a smysluplné interpretace textu
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo	Samostatně napíše náročný slohový útvar (úvaha, esej) v písemném projevu formuluje a vyjadřuje své názory, myšlenky, prožitky, používá vlastní fantazii, tvořivost i získané vědomosti a znalosti
	Improvizovaný ústní projev má logiku a smysl
ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých	Píše různé slohové útvary na zadané či volné

schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie	téma, vlastní příběhy, texty
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele	Dokáže porovnat, jak jsou stejné věci nebo myšlenky popsány v různých textech. Píše různé slohové útvary na zadané či volné téma, vlastní příběhy, texty
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování	Dokáže porovnat, jak jsou stejné věci nebo myšlenky popsány v různých textech.
ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Porovná různé webové stránky, vybírá si podle své potřeby ty nejvhodnější Kombinuje, porovnává a kriticky hodnotí informace z různých zdrojů. Podle zadání vyhledává v delším a složitějším textu potřebné informace Informace si ověřuje z různých zdrojů Využívá všech možností internetu pro práci na projektech
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	Objasní význam vůle při dosahování cílů a zvědomuje si překonávání překážek Umí reflektovat a plánovat životní cíle, je schopen nahlédnout svou životní perspektivu Reguluje svoje vlastní jednání a posiluje svoji vůli Organizuje svůj čas a plánuje si učení Stanovuje si osobní cíle a kroky k jejich dosažení Používá kreativní techniky při řešení problémů Uplatňuje postupné kroky v inovativním procesu Je schopen/na realizovat inovativní projekty Nebojí se použít netradiční řešení Umí pracovat se změnou Umí využít své týmové role při spolupráci s ostatními Rozumí fungování rodiny a chápe mechanismy podporující funkčnost rodiny Umí obhájit autonomii ve vztahu ke kolektivu
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými

	chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
ČSP-9-6-04 dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	Ví, jak předcházet kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním Prokazuje odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů v případě psychické nebo fyzické újmy vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
ČSP-9-6-05 poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	Ví, jak předcházet kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním Prokazuje odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů v případě psychické nebo fyzické újmy vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	Objasní význam vůle při dosahování cílů a zvědomuje si překonávání překážek Umí reflektovat a plánovat životní cíle, je schopen nahlédnout svou životní perspektivu Reguluje svoje vlastní jednání a posiluje svoji vůli Organizuje svůj čas a plánuje si učení Stanovuje si osobní cíle a kroky k jejich dosažení
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Objasní význam vůle při dosahování cílů a zvědomuje si překonávání překážek Umí reflektovat a plánovat životní cíle, je schopen nahlédnout svou životní perspektivu Reguluje svoje vlastní jednání a posiluje svoji vůli Organizuje svůj čas a plánuje si učení Stanovuje si osobní cíle a kroky k jejich dosažení
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	Objasní význam vůle při dosahování cílů a zvědomuje si překonávání překážek Umí reflektovat a plánovat životní cíle, je schopen nahlédnout svou životní perspektivu Reguluje svoje vlastní jednání a posiluje svoji vůli Organizuje svůj čas a plánuje si učení Stanovuje si osobní cíle a kroky k jejich dosažení

ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	Objasní význam vůle při dosahování cílů a zvědomuje si překonávání překážek Umí reflektovat a plánovat životní cíle, je schopen nahlédnout svou životní perspektivu Reguluje svoje vlastní jednání a posiluje svoji vůli Organizuje svůj čas a plánuje si učení Stanovuje si osobní cíle a kroky k jejich dosažení
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Osvojuje si a kriticky hodnotí různé pohledy na historii Zná význam historie pro současnost Žák komparuje motivy trvalého a mizejícího – co z historie zůstává a co mizí? Proč? Žák se seznamuje s problematikou národních vztahů a jejich proměn
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
D-9-7-01 na příkladech demonstuje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...

D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	Žák používá různá média, hodnotí jejich možnosti a přínos Sleduje proměny a směřování společnosti Rozumí pojmům občanská společnost a občanská neposlušnost Aktivně se zapojuje do veřejného života na úrovni státu – občanská společnost, neziskový sektor, vztahy mezi školami...
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění
HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění

ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost	Umí využívat různá média jako zdroje informací Umí rozpoznat důvěryhodnost zdrojů Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě Reflektuje svoje silné stránky při výběru dalšího vzdělávání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Rozvíjí svou autenticitu Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě Využívá všech možností internetu pro práci na projektech
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací	Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

	Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě Grafická podoba a forma sdělení je v souladu s obsahem/cílem
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem	Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě Grafická podoba a forma sdělení je v souladu s obsahem/cílem
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá

	jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	Využívá všech možností internetu pro práci na projektech Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
	Využívá všech možností internetu pro práci na projektech

ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Rozvíjí své dovednosti v práci s textovými, tabulkovými i grafickými editory Sestaví prezentaci pomocí prezentačních softwarů Při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty Ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost Orientuje se v základních operačních systémech, umí si nainstalovat program, změnit základní nastavení, nainstalovat ovladače na hardware ví k čemu slouží základní hardware Orientuje se v nových trendech v IT Dokáže si samostatně poradit při řešení IT problémů Umí používat cloudové nástroje, zvládá zásady online spolupráce Propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení Pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví Zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě
	Využívá všech možností internetu pro práci na projektech
	Prezentuje Improvizuje
P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	Rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel	Popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů	Uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	Orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života	Rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
P-9-7-04 uvede příklady kladných i záporných	Posoudí dopad konkrétních zásahů člověka do

vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	přírody a krajiny
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění
VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	Ví, jak předcházet kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním Prokazuje odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů v případě psychické nebo fyzické újmy vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Umí využívat různá média jako zdroje informací Umí rozpoznat důvěryhodnost zdrojů Vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené

	dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
	Kriticky přistupuje k mediálním informacím (přiměřeně svému věku) Rozeznává mediální žánry
VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	Reflektuje svoje silné stránky při výběru dalšího vzdělávání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Rozvíjí svou autenticitu
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek	Reflektuje svoje silné stránky při výběru dalšího vzdělávání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Rozvíjí svou autenticitu
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých	Reflektuje svoje silné stránky při výběru dalšího vzdělávání

lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Rozvíjí svou autenticitu
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	Reflektuje svoje silné stránky při výběru dalšího vzdělávání Popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru Rozvíjí svou autenticitu
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zvládne nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny Popíše vliv inflace na hodnotu peněz Objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě

oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Orientuje se v právních normách vztahujících se k 15leté osobě Vyjednává o svých spotřebitelských právech Orientuje se v problematice mezinárodního práva
VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv

na lokální úrovni – v obci, regionu	vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VV-9-1-07 porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění
VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Tvoří komplexní dílo, projevuje osobní preference v tvorbě a percepci Žák mapuje přesahy a spojnice druhů a žánrů, umění a moc Odpovídá na otázku "Co je umění?" Žák prohlubuje znalost chronologie dějin umění
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Ví, jak předcházet kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním Prokazuje odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů v případě psychické nebo fyzické újmy vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým
VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami

	Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Přijímá odpovědnost za své zdraví Přizpůsobuje své chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami Svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Ví, jak předcházet kardiovaskulárním a metabolickým onemocněním Prokazuje odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů v případě psychické nebo fyzické újmy vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	Je obeznámen s riziky nezralého rodičovství Ví o nemocech přenosných pohlavním stykem Reflektuje postoje ke své sexualitě a sexuálnímu chování
VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti	Chápe psychosociální dopady používání návykových látek Ví, kde vyhledat pomoc pro sebe i pro ostatní v případě problémů s návykovými látkami

a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Umí využít své týmové role při spolupráci s ostatními Rozumí fungování rodiny a chápe mechanismy podporující funkčnost rodiny Umí obhájit autonomii ve vztahu ke kolektivu
	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí	Umí využít své týmové role při spolupráci s ostatními Rozumí fungování rodiny a chápe mechanismy podporující funkčnost rodiny Umí obhájit autonomii ve vztahu ke kolektivu
	Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy Aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací Umí vhodně reagovat na agresivitu protistrany při jednání Uklidní emoce při konfliktním jednání Umí aplikovat různé rozhodovací strategie
	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy Aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací Umí vhodně reagovat na agresivitu protistrany při jednání Uklidní emoce při konfliktním jednání

	Umí aplikovat různé rozhodovací strategie
VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy Aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací Umí vhodně reagovat na agresivitu protistrany při jednání Uklidní emoce při konfliktním jednání Umí aplikovat různé rozhodovací strategie
	Při konfliktu reaguje pomocí win win strategie, kde je to vhodné vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi Ví, co potřebuje, aby byl schopen akceptovat změny, nebo umí vyjednávat o jejich nepřijetí Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenkové (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...

na lidskou společnost	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...

Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	Žák se orientuje na mapě ČR Sleduje mezinárodní vztahy, témata, krize...

Space 1. - 9. ročník

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Při častém pobytu v přírodě žáci od prvních ročníků poznávají přírodu všemi smysly, při práci na multidisciplinárních projektech se učí vyhledávat a kriticky hodnotit informace. Během studia

reflektují vlastní způsob učení, mají možnost výběru z různých metod učení, jsou vedeni k autonomii v poznávacím procesu.

Sebepoznání a sebepojetí

Žáci se učí jak ve skupinách věkově blízkých dětí, tak ve věkově smíšených skupinách, dostávají se tak do rozličných sociálních interakcí. Využíváme principy zážitkové pedagogiky pro sebepoznání žáků i pro rozvoj dobrých vztahů. Žáci se učí reflektovat svoji práci i svoje interakce s druhými lidmi.

Seberegulace a sebeorganizace

Žáci mají příležitost vybírat si, jakému tematickému celku se budou věnovat. Při samostatné či skupinové práci na projektu se učí plánovat, dosahovat dílčích cílů a hodnotit výstupy svojí práce.

Psychohygienu

Žáci a průvodci společně plánují práci a učí se spolu komunikovat tak, aby vytvářeli bezpečné prostředí a předcházeli zbytečným stresovým situacím. Dbáme také na střídání práce a odpočinku, střídání různých druhů činností. Žáci se tak principy psychohygieny učí v praxi. Zároveň do výuky zařazujeme práci na konkrétních dovednostech potřebných při zvládnutí stresových situací.

Kreativita

Při práci na multidisciplinárních projektech mají žáci velkou možnost přinášet vlastní nápady, posuzovat jejich možnosti naplnění a přenášet je do reality. Zároveň zařazujeme hry a aktivity na rozvoj tvořivosti.

Poznávání lidí

Žáci mají možnost skupinové práce jak ve věkově homogenních, tak v heterogenních skupinách. Reflektují společnou práci.

Mezilidské vztahy

Při společné práci na projektech i při specifickém použití metod zážitkové pedagogiky ve škole i při výjezdech zařazujeme aktivity a hry zaměřené na vztahy mezi žáky. Podporujeme společnou práci, vzájemnou pomoc a vrstevnické učení.

Komunikace

Efektivní, asertivní, nenásilné komunikaci se věnujeme napříč všemi vzdělávacími oblastmi - hlavně praktickým používáním při běžných denních situacích či při reflexi proběhlých aktivit. Zároveň se žáci setkávají i s různými technikami a cvičením na rozvoj různých aspektů mezilidské komunikace.

Kooperace a kompetice

Při projektové výuce žáci spolupracují ve skupinách, učí se přinášet vlastní nápady, respektovat názory druhých, navazovat na myšlenky spolužáků. Reflektují svoji roli ve skupině.

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Žáci směřují ke studijní a pracovní autonomii a k tomu, aby byli schopni reagovat na problémy vzniklé při společné či individuální práci. Průvodci jim vytvářejí bezpečné prostředí a nabízejí jim pomoc tak, aby míra zodpovědnosti kladená na žáka odpovídala jeho možnostem a nabízela mu možnost adekvátního seberozvoje.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Ve škole je prostor pro reflexi a analýzu vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich uplatňování v mezilidských situacích. Klademe větší důraz na společnou práci než na soutěživost a srovnávání žáků a rozvíjíme tak pomáhající a prosociální chování.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Žáci se zapojují do samosprávy školy, mají možnost ovlivnit život ve škole. Při práci na projektech interagují se správními orgány a ovlivňují život místní komunity.

Občan, občanská společnost a stát

Žáci reflektují základní principy demokratického společenského systému i jiných společenských uspořádání, znají základní lidská práva a přemýšlí o jejich uplatňování ve vztahu k sobě, spolužákům i dalším členům společnosti.

Formy participace občanů v politickém životě

Žáci se úměrně věku učí podílet na veřejném životě, aktivně ovlivňují svoje nejbližší okolí. Seznamují se s volebním systémem a s možností zapojení lidí do společenských organizací a hnutí.

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Při řešení konfliktů a problémů v životě školy se žáci učí používat demokratické principy. Seznamují se s principy demokracie jako protiváhy diktatury a anarchie.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Žáci se dozvídají informace o evropských zemích při reflexi vlastních zážitků z cestování či na společných výjezdech.

Objevujeme Evropu a svět

Žáci zkoumají životní styl v různých státech Evropy a ve světě prostřednictvím vlastních cestovatelských zážitků i prostřednictvím internetu a sociálních sítí.

Jsme Evropané

Při výuce historie se seznamujeme s klíčovými mezníky evropské historie, zkoumáme přínosy a problémy evropské integrace.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Při zkoumání historického vývoje i současného života ve společnosti se žáci učí vnímat jedinečnost každého člověka, poznávají kulturní zakotvení a zvláštnosti různých etnik.

Lidské vztahy

Při společné práci ve věkově smíšených i homogenních skupinách se žáci učí spolupracovat, vžít se do role druhého, zapojit do společného díla všechny žáky s různými schopnostmi, názory, či pocházející z odlišného kulturního prostředí.

Etnický původ

Při práci na multidisciplinárních projektech se žáci seznamují s odlišností etnických skupin a kultur, s postavením národnostních menšin. Poznávají rovnocennost různých kultur a potřebu vzájemného respektu. Učí se rozeznat projevy rasové nesnášenlivosti.

Multikulturalita

Poznáváním specifik různých kultur současného světa a komunikací s příslušníky odlišných sociokulturních skupin žáci přijímají multikulturalitu jako prostředek vzájemného obohacování.

Princip sociálního smíru a solidarity

Tím, že řeší při skupinové práci projekty, které přispívají k pozitivním změnám v místě a v sociální skupině, kde žijí, získávají žáci sebedůvěru v tom, že mohou ovlivňovat věci kolem sebe. Mohou se snažit přispět k odstranění předsudků a diskriminace a přispívat k nekonfliktnímu životu v multikulturní společnosti.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA**Ekosystémy**

Při práci v projektech žáci poznávají komplexní ekosystémy jak v okolí školy, tak v různých přírodních krajinách na výjezdech. Zkoumají vztahy a souvislosti mezi jednotlivými částmi ekosystémů.

Základní podmínky života

Při častých pobytech v přírodě si žáci uvědomují sepětí člověka s přírodou a svoji závislost na základních přírodních podmínkách.

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Žáci si uvědomují hodnotu přírody, jsou schopni posoudit různé aspekty vlivu člověka na stav planety Země.

Vztah člověka k prostředí

Přemýšlíme o životním cyklu výrobků, které používáme, o původu potravin, které jíme. Žáci se věnují tomu, jak se k přírodě šetrně chovat. Mají povědomí o různých ekologických problémech a o možnostech jejich řešení.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení**

Žáci se učí analyzovat mediální sdělení, vnímat ho kriticky.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Žáci se učí kriticky posuzovat mediální sdělení, učí se odlišit sdělení ovlivněné představami a předsudky od sdělení vycházející ze znalosti problematiky.

Stavba mediálních sdělení

Žáci analyzují mediální sdělení, rozeznávají principy používané při sestavování zpravodajství.

Vnímání autora mediálních sdělení

Při analýze mediálního sdělení se žáci učí rozeznávat postoje a názory autora, vyjádření hodnocení, manipulativní prvky.

Fungování a vliv médií ve společnosti

Při práci na projektech týkajících se problémů ve společnosti žáci kriticky hodnotí vliv médií.

Tvorba mediálního sdělení

scioškola	Školní vzdělávací program “Změna je trvalý stav”	Platný od:	2021_09_01
		Schválil:	Jana Chárová

Výstupy z projektů žáci prezentují nejrůznějšími mediálními prostředky jak pro komunitu lidí spojenou se školou, tak pro širší publikum.

Práce v realizačním týmu

Žáci se zapojují do věkově smíšených realizačních týmů, v kterých prezentují výsledky svých bádání v projektech prostřednictvím různých mediálních sdělení.

4. ScioŠkola Praha - základní škola, s.r.o. / Boleslavova 250/1, Praha 4 - Nusle / IČ: 07231881	192/ 203

6.7. Tělesná výchova

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika předmětu:

Vyučovací předmět Tělesná výchova je nástrojem rozvoje pohybových dovedností žáků, osvojování zdravého životního stylu a některých etických norem, které se projevují i v oblasti sportu – například smysl fair play. Předmět směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a na druhé straně k poznávání konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je prožitek žáků z pohybu. Žáci jsou vedeni k vědomí nutnosti pohybu pro zdraví.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu (specifické informace o předmětu důležité pro jeho realizaci)

1. stupeň

V průběhu vyučování na prvním stupni zařazujeme dle únavy žáků krátké rozhýbání těla. Učí se správně držet tělo, kolektivním hrám a dodržovat pravidla vybraných her. Seznamujeme žáky s různými funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitek) a možnostmi zvyšování jejich fyzické zdatnosti a odolnosti

2. stupeň

Výuka Tělesné výchovy na 2. stupni se zaměřuje na udržení fyzické zdatnosti, podpory principu fair play a schopnosti spolupráce. Klademe důraz na tělesný pohyb jako nástroj psychohygieny a prostředek prevence sociálně patologických jevů a nástroj zvýšení fyzického zdraví.

Týdenní hodinová dotace vyučovacího předmětu Tělesná výchova je tato:

1. stupeň základní školy (1.–5. třída): 2 hodiny v rámci předmětu Tělesná výchova
2. stupeň základní školy (6.–9. třída): 2 hodiny v rámci předmětu Tělesná výchova

Výuka se uskutečňuje v tělocvičně nebo na školním hřišti.

Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni předmětu, jimiž učitelé cíleně utvářejí a rozvíjejí klíčové kompetence žáků

Kompetence k učení

Žák:	● Poznává vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj. ● Prožívá souvislosti mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou.
Průvodce:	● Představuje široké spektrum pohybových aktivit. ● Nabízí tělesnou výchovu jako nástroj psychohygieny.

Kompetence k řešení problémů

Žák:	• Řeší, co je zdraví prospěšné a problémové situace ve hře.• Promýšlí strategii hry.
Průvodce:	• Vytváří žákovi problémové situace, vede ho k jejich řešení.• Podporuje žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.• Učí žáky vyrovnat se s prohrou.

Kompetence komunikativní

Žák:	• Učí se správně vyjadřovat v daných termínech Tělesné výchovy.• Komunikuje slušně se spoluhráči.• Podporuje u sebe i druhých, zdraví, fyzickou a duševní pohodu.
Průvodce:	• Dbá o slušnou mluvu při sportu a v rámci možností při kolektivních hrách.

Kompetence sociální a personální

Žák:	• Upevňuje zdravé mezilidské vztahy při kolektivní hře.
Průvodce:	• Učí žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské vztahy.

Kompetence občanské

Žák:	• Dodržuje pravidla chování ve škole.• Zúčastňuje se zdravotně prospěšných aktivit.
Průvodce:	• Nabízí žákům příležitosti ke sportu, motivujeme je ke zdravému pohybu.

Kompetence pracovní

Žák:	• Dodržuje bezpečnostní zásady při cvičení v tělocvičně při všech činnostech.
Průvodce:	• Důsledně učí žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Tělesná výchova 1. - 3. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Správné držení těla	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
Korekce držení těla	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
Rozvoj obratnosti, rychlosti, síly, vytrvalosti a dynamiky přiměřeně svému věku a dispozicím	Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením
	Je seznámen s různými funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální prožitky)
	Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Specifikum pohybu ve školní budově	Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
Pravidla vybraných individuálních a kolektivních sportů	Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Je seznámen s různými funkcemi pohybu (sebepoznávací, společenská zkušenost, smyslová zkušenost, poznávání světa, způsob vyjadřování, výraz kreativity, emocionální

	prožitek)
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	Uplatňuje hlavní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy	Rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

Tělesná výchova 4. - 5. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Správné držení těla	Vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života
Korekce držení těla	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici Zná korektivní cvičení při fyzickém oslabení nebo jednostranné zátěži
Pohybové hry	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti Vytváří varianty osvojených pohybových her
První pomoc při sportovních úrazech	Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
Pravidla vybraných individuálních a kolektivních sportů	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
Názvosloví TV	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
Nástroje měření výkonu	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
Zdroje informací o pohybových činnostech	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
Vlastní zdravotní kondice, typy zdravotního oslabení	Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	Vytváří varianty osvojených pohybových her Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	Užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	Změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky
TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace
ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování	Vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života Zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti
ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele	Ví, jak má samostatně rozvíjet a udržovat fyzickou kondici
ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	Upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládnání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládnání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

Tělesná výchova 6. - 7. ročník**Výchovné a vzdělávací strategie**

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Cviky na podporu fyzické kondice	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti
Taktika a kooperace ve sportu	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

Olympismus – olympijská charta	Naplnuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
	Hraje fair play
Organizace jednoduchých turnajů, závodů, turistických akcí na úrovni školy	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
Zpracování měřených data a informací o pohybových aktivitách	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	Naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
	Hraje fair play
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	Dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	Sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci
ZTV-9-1-01 uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti
ZTV-9-1-02 zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení	Snaží se o udržení své fyzické zdatnosti

Průřezová témata, přesahy, souvislosti
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládnání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládnání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

Tělesná výchova 8. - 9. ročník
Výchovné a vzdělávací strategie

- Kompetence k učení
- Kompetence k řešení problémů
- Kompetence komunikativní
- Kompetence sociální a personální
- Kompetence občanské
- Kompetence pracovní

Učivo	ŠVP výstupy
Drogy a jiné škodliviny, sportovní etika	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
Práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
Pravidla různých sportů	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů

Bezpečné chování, prevence vzniku úrazu	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
Pozitivní vztah k pohybu, organizace vlastního sportovního vyžití	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
Rozcvičení, příprava na pohybovou aktivitu, individuální míra zatížení svalů	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
Sebehodnocení ve vztahu k pohybové aktivitě, práce s chybou, korekce pohybu	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
Názvosloví sportu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
Kontraindikace a zdravotní oslabení, vlastní kondice	Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení
RVP výstupy	ŠVP výstupy
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	Aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	Samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	Odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	Uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost
	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Umí se zapojit a aplikovat pravidla různých sportů
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	Užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

scioškola	Školní vzdělávací program “Změna je trvalý stav”	Platný od: 2021_09_01
		Schválil: Jana Chárová

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	Rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
ZTV-9-1-03 aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	Aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

Průřezová témata, přesahy, souvislosti

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Lidské vztahy

- - udržovat tolerantní vztahy
- - rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
- - důležitost integrace jedince ve vrstevnických vztazích
- - uplatňování principu slušného chování, solidarita

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA - Princip sociálního smíru a solidarity

- - zohlednění potřeb minoritních skupin

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Kooperace a kompetice

- - rozvoj dovedností pro spolupráci a zvládnání soutěže

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Mezilidské vztahy

- - chování podporující dobré vztahy
- - empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Psychohygienu

- - dobrý vztah k sobě samému
- - sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích
- - dovednosti zvládnání stresových situací

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA - Seberegulace a sebeorganizace

- - moje tělo
- - moje psychika

4. Scioškola Praha - základní škola, s.r.o. / Boleslavova 250/1, Praha 4 - Nusle / IČ: 07231881	203/ 203